АСАТ—ЭКИНИНГНИ ЯСАТ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

13 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 147 (3375).

29 ИЮЛЬ ЖУМА 1966 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Пухта тайёргарлик

Машҳур механизатор Мамажон Дадажонов чақириғига амалий иш билан жавоб бераётган Киров номли совхознинг 1-бўлим ишчилари ғўза парваришини кучайтириш билан бирга йиғим-теримга ҳам пухта тайёрланмоқдалар. Пахтакорлар 20 августга қадар қатор дала ишларини давом эттиришга аҳд қилдилар. Бу вақт ичида ғўзалар икки марта культивация қилинади. Ҳосили кам майдонларга шарбат суви оқизилади. Чеканка барвақт тамомланади. Шу кунларда Жўра Мадиёров, Олимжон Мамиров ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда иш жадал кетяпти.

Бўлим ишчилари ҳар бир тупда 11-12 тадан бўлиқ кўсаклар етиштириш учун ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар.

Бўлимда йиғим-теримга тайёргарлик ҳам қизиб кетди. Терим машиналарини тезроқ ремонтдан чиқариб қўйиш учун барча тадбирлар амалга оширилмоқда. Ремонтчи механизаторлар бўлимдаги терим агрегатларини биринчи августгача ремонтдан чиқариб қўйишга аҳд қилганлар. Ишчиларнинг бутун куч ва ғайрати ҳосилнинг 70 процентини «зангори кема»лар ёрдами билан териб олишга қаратилган.

Т. ЙЎЛДОШЕВ,
Ҳ. ИКРОМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИДА

Ташаббус маъқулланди

Орджоникидзе район матлубот жамиятининг Киров сельпоси шаҳар аҳолисини мўл-кўл сут маҳсулотлари билан таъминлаш, колхозчилар, ишчи ва хизматчиларнинг турмушида қулайликлар туғдириш мақсадида ортиқча чорвачилик маҳсулотларини сотиб олиш учун бевосита колхозлар ва ишчи посёлкаларида пунктлар ташкил этган эди. Бу тадбир кейинги бир ярим йил мобайнида 800 тоннадан кўпроқ сут тайёрлаш имконини берди.

Область партия комитетининг бюроси Киров сельпоси (раиси ўртоқ Юсупованинг Орджоникидзе райони колхозчилари, ишчи ва хизматчиларидан ортиқча чорвачилик маҳсулотларини сотиб олишни яхши ташкил этганлигини қайд қилиб, бу ибратли ишни маъқуллади.

Бюро область матлубот жамияти зиммасига шу йилнинг 1 августига қадар колхозлар, совхозлар ва ишчи посёлкаларида аҳолидан сут маҳсулотлари қабул қилиб оладиган пунктлар ташкил этиш, уларга керакли хизматчиларни ажратиш, зарур бўлган асбоб-анжомлар ва транспорт воситалари билан таъминлаш вазифасини юклади.

Район партия комитетлари ва район ижроия комитетларига Киров сельпосининг илғор иш тажрибасини кенг оммалаштириш, аҳолидан ортиқча чорвачилик ва деҳқончилик маҳсулотлари сотиб олишда район матлубот жамиятларига доимо кўмаклашиб туриш тавсия этилди.

Ҳосил 5 центнерга ошади

ГЕКТАРИДАН олинадиган ҳосилни ҳар йилгидан кўра ошириш йўлида пахта далаларида қилаётган меҳнатларимиз тўғрисида гапиришдан олдин ўтган қишлоқ хўжалик йили якунлари ҳақида қисқача тўхталиб ўтмоқчиман. Сурункасига 3—4 йил планни бажара олмай давлатдан қарздор бўлиб қолоқ номини олиб келаётган колхозимиз аъзолари ўша йили ўз ишларида кескин бурилиш ясашга киришдилар. Улар деҳқончилик маданиятини яхшилаш, механизацияни кенг қўлланиш йўли билан пахта ҳосилдорлигини ошириш иштиёқида белни маҳкам боғладилар.

1964 йилда 30 километр ҳажмида тупроқ ишлари бажарилиб, эски коллекторлар, зовурлар тозаланди. Тупроқ ер ости сизот сувларидан ҳоли қилинди. Деҳқонларимизнинг комил ишонч билан ёз бўйи қилган меҳнатлари зое кетмади. Гектаридан 20,5 центнердан хирмон кўтарилди. План ортиғи билан бажарилди. Энди деҳқонларимиз қолоқликка барҳам бериш, хўжаликнинг қаддини ростлаб олиш, илғорлар сафидан ўрин эгаллаш орзуумиди билан яшаб, шу мақсадда иш олиб бормоқдалар.

Бу йил деҳқонларнинг ўз кучи билан 170 гектардан ортиқ пахта майдони қайта капитал планировкадан чиқарилди. Илгариги паст-баланд ерлар кафтдек қилиб текисланди. Куз ва қиш даврида ерларни қўшимча суғориш, шўрларни ювишга катта эътибор бердик. Шудгорлаш вақтида экин майдонлари минерал ва маҳаллий ўғитларга тўйдирилди. Кўрилган дастлабки ана шу тадбирлар барча майдонларда чигитни бир текис бехато ундириб олиш имкониятини берди. Гектарлар тўла, кўчат бут бўлди.

Деҳқончиликнинг барча рисоласига тўла амал қилингандагина кўзланган мақсадга етиш мумкин. Колхозимизнинг каттадан-кичиги ана шунга риоя қилмоқда. Ҳар туп ғўзада мўлжалдаги ҳосилни тўплаб олиш мақсадида ғўза парвариши юқори агротехника муддатларида ўтказилмоқда.

Ғўза ҳар йилгидан бу йил эрта озиқлантирилди. Натижада ўсимлик ердаги тайёр озуқадан баҳраманд бўлиб, соғлом ривожлана бошлади. Қатор ораларига икки томонлама ишлов бериш, пайкалларга меёрида сув тараб, ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичишини таъминлаш ҳамиша деҳқонларимизнинг диққат-эътиборида бўлмоқда.

Бу йил меҳнатни янги усулда ташкил этганлигимиз ўзининг самарасини бераяпти. Комплекс механизациялашган звено аъзоларининг ҳар бирига эгатлар тақсимлаб берилган. Шу ажратилган ерларда ғўзанинг соғлом ривожланиши, етарли ҳосил тўпланиши учун бўлган жавобгарлик оширилди. Ҳар бир звено аъзоси ўзига ажратиб берилган эгатларда ғўзанинг тўйиб озиқланиши учун қайғиради, бир меёрда қониб сув ичишини таъминлаш учун жон койитади, ўтга, ҳашаротга қарши кескин кураш олиб боради.

Баъзи бригадаларда ишнинг сифатига эътибор берилмаса, ғўза ўтга олдирилиб, ёки чанқатиб қўйилса бажарилган иш қабул қилинмайди, унга ҳақ тўланмайди. Махсус ташкил этилган комиссия звеноларда бажарилган ишнинг сифатини текшириб маъқул топсагина ишни қабул қилади, шунга қараб аванс пуллари бериб борилади.

Бундан бир ойча илгари баъзи бригадаларда текшириш натижасида кўнгилсиз ҳолга йўл қўйилганлиги маълум бўлди. Ўртоқ Алишвой Ҳакимов бошлиқ звенода 40 гектарга яқин ердаги ғўзага сифатсиз сув таралган. Пайкал бошлари қониб сув ичган бўлса, этакларига сув етиб бормаган. Комиссия бу ишни бракка чиқарди. Натижада звено аъзолари камчиликларини тузатиб, барча майдонда ғўзаларни бир текис қониб сув ичишини таъминладилар. Ўртоқ Хазратқул Абдуллаев бошлиқ звенода чопиқ сифатсиз бўлгани учун икки гектарга яқин ғўза ўтга олдириб қўйилганлиги маълум бўлди. Комиссия бу ишни ҳам қайта бажариш учун звено аъзоларини мажбур қилди.

Меҳнатнинг мана шундай ташкил этилиши ҳаммага ҳам манзур бўлмоқда. Эндиликда бирорта звенода шошма-шошарликка йўл қўйилмаяпти. Ҳар бир иш талабга жавоб берарли даражада сифатли бажарилаяпти. Деҳқонларга пул аванслари ўз вақтида бериб борилаяпти. Бу ўз навбатида меҳнат унумдорлигини ошираяпти. Бундан деҳқонлар ҳам, колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти ҳам мамнун.

Бизда ҳосилдорликни ошириш соҳасида звеноларaро социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган. Ўтган йили ўртоқ Сунбой Абдуалиев бошлиқ звено аъзолари 49 гектар ернинг ҳар гектаридан 20 центнердан ҳосил кўтариб, йиллик планни қисқа муддатда бажарган эдилар. Отақул Йўляхшиев, Мавлон Жўраев ўртоқлар бошлиқ звено аъзолари эса ернинг ҳар гектаридан 28-29 центнердан ҳосил олинишини таъминладилар. Бу йил ҳам ана шу звеноларнинг аъзолари пешқадамлик қилмоқдалар. Улар гектаридан 30-31 центнердан ҳосил етиштириш ва шу ҳосилнинг камида 50-60 процентини машиналар билан териб олиш йўлида астойдил кураш олиб бормоқдалар.

Бу йил машина теримига алоҳида эътибор берамиз. Биринчи марта ялпи ҳосилнинг 50 процентини эл хирмонига «зангори кема» бункерларидан тўкамиз. Бунинг учун етарли терим машиналаримиз, малакали механик-ҳайдовчиларимиз бор.

Шу кеча-кундузда пахта далаларимизда иш қизгин. Бор ҳосилни тўла сақлаб қолиш ва ҳосилига яна ҳосил қўшиш мақсадида ғўза парваришини жадал давом эттираяпмиз, чеканка ўз вақтида ўтказилаяпти. Баъзи карталарда пайдо бўлган ҳашаротларга қарши кураш олиб борилаяпти.

Деҳқонларимиз навбаҳордан бери ҳосилдорликни ошириш йўлида қатор об-ҳаво қийинчиликларини енгдилар, Бекобод шамолидан ўсимликларни юрак қўрида асрадилар. Улар бундан буён ҳам катта мақсад йўлида бошланган ишни изчил давом эттириб, гектаридан олинадиган ҳосилни беш центнерданга оширамиз, деган аҳдларининг уддасидан чиқадилар.

О. ОТАБОЕВ,
Бекободдаги Навоий номли колхоз раиси.

ЯНГИЙЎЛДАГИ «Интернационал» колхозида ғўзани механизмлар ёрдами билан чеканка қилиш намунали ўтказилмоқда. Уста механизатор У. Бухорбоев бошлиқ звенода ҳамма майдонлардаги ғўза машина билан чеканка қилинди. Суратда: колхоз даласида ғўзани машина билан чеканка қилиш пайти.

А. Абалян фотоси.

ҲАММА ПАХТАНИ МАШИНАДА ТЕРАМИЗ

МАМАЖОН ДАДАЖОНОВ ЧАҚИРИҒИГА ҚЎШИЛИБ

ПАХТАЧИЛИК соҳасида техниканинг қудратли кучига суянаётганлигимиз туфайли мана учинчи йилдирки, ишимизнинг натижаси кутганимиздан ҳам зиёда бўлмоқда. 1964 йилда звеномиздаги ҳар бир киши ҳисобига 27 тоннадан ҳосил олинган бўлса, ўтган йили 28 тоннаданга тўғри келди. Бизда меҳнат унумдорлиги қўшни бригадаларникига қараганда 2,5 баравар кўтарилди.

Тажрибада шу нарса равшан бўлдики, пахтани машина билан терилишини тўла амалга оширмасдан туриб деҳқончилик ишларини комплекс механизациялаштирдик, деб айтиб бўлмас экан. Теримни машиналаштириш комплекс механизациялаштиришнинг негизи экан. Биз звеномизда ана шунга катта эътибор бериб келмоқдамиз.

Ўтган йили барча майдонлардаги ғўзани ёшлигидан машинабоп қилиб ўстиришга ҳаракат қилдик. Хўш, машинабоп қанақа бўлади? Ғўза ғовлатиб юборилмайди, сершох, калта бўғинли қилиб ўстирилади. Озиқлантиришда, суғоришда кўсакларнинг эрта етилиб барвақт очилишини таъминлаш чоралари кўрилади. Чеканка энг яхши фурсатларда ўтказилиб ғўза баргларини тўктириш учун дори сепишда агротехника қоидаларига қатъий амал қилинади. Ҳа, бу ишда хушёрлик, тадбиркорлик керак деҳқонга. Звеномиз аъзолари машина теримига тайёргарлик кўришда дастлаб ана шу шартларга риоя қиладилар.

Мен бу соҳада ўтган йилги тажрибаларимиз тўғрисида қисқача тўхталиб ўтмоқчиман. **Бултур дефолиацияни 1964 йилга қараганда 10 кун олдин бошладик. Негаки, ғўзамиз эртагироқ эди. Фойдаси яхши бўлди. Орадан ўн кунлар чамаси ўтмасданоқ баргларнинг асосий қисми тўкилиб, кўсакларнинг 60-65 проценти очилди. Фурсатни қўлдан бермай, «зангори кема»ларни ишга солдик. Ҳосил ер қуруқ, кун иссиқ кунлардаёқ деярли териб олинди.** ХВС-1,2, ХВ-14 тўрт қаторли машинадан кейин ғўза тупларида қолган ҳосилни тўла йиғиб олишда СКО-4 кўрак териш машинасидан фойдаландик. ПХ-1,2 машина эса, ерга тўкилган пахтани йиғиб олишда қўл келди. Шундай қилиб **93 процент пахта машиналар ёрдамида терилди.** Бор -йўғи 7 процент пахта қўл кучи билан йиғиштириб олинди. 17 иш кунида давлатга гектаридан топширган пахтамиз 39 центнерданга тўғри келди.

Теримни механизациялаштириш иқтисодий жиҳатдан ҳам жуда катта наф келтиради. Меҳнат ва моддий ҳаражатларни кескин камайтиради. Ўша йили бир центнер пахта учун кетган меҳнат сарфи 11 киши-соатни ташкил қилди. Пахтанинг таннархи меҳнат ҳақи учун 13 сўм 09 тийин, моддий-техника ҳаражатлари учун 5 сўм 44 тийиндан жами 18 сўм 53 тийинданга тушди. Кўриниб турибдики, киши бошига кўп пахта етиштириш ва моддий пул ҳаражатларини тежаш звено аъзоларининг даромадини ошириб юборди. Ўтган йили ҳар бир звено аъзоси ўрта ҳисобда бир йилда 2 минг 935 сўмдан, менинг ўзим эса 3 минг 383 сўм даромад олдик.

Эришган ана шундай ютуқларимиз бизни янада ҳалол ишлашга, деҳқончиликда механизациядан ҳар қачонгидан ҳам яхшироқ фойдаланишга руҳлантириб юборди. Янги беш йилликнинг шу дастлабки йилида дала ишларининг ҳаммасини тўла-тўкис техника гарданига юклашни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз. Бунинг учун йил бошиданоқ пухта тайёргарлик кўрган ҳолда ишга киришдик. Кузда сифатли шудгорланган ерлар маҳаллий ва минерал ўғитларга тўйдирилди. Экиш пайтида гектарига бир килограмм ҳисобидан бидрон гербициди ва 34 килограммдан соф азот бердик. Чигит бехато, биртекис ундириб олиниб, ғўза парваришига қизғин киришган вақтимизда ҳавонинг ҳорорати пасайиб кетди. Ёш ғўза ниҳоллари ривожданқолабошлади. Бунинг устига ҳашарот пайдо бўлиб, ғўза илдиз чириш касалига йўлиқди. Лекин биз иккиланганимиз йўқ. Тадбиркорлик билан иш кўриб, барча майдонларда зарур миқдорда кўчат сақлаб қолиш пайидан бўлдик. Ғўзани эрта озиқлантиришга эътибор бердик. Ўғитни қатор ораларнинг биқинига кўчатдан 7-10 сантиметр қочириб солдик. Илдизга яқин тушган ўғит ғўзанинг ўсув даврини, авж олишини тезлаштириб юборди. Эгатлар ҳамиша юмшоқ сақланди. Ўсимлик вақтида қониб сув ичди. Биз ҳар қандай қийинчиликларга қарамай, ғўзамизни ўтган йилгидек машинабоп бўлиб ўсишига эришдик.

Кеча яқинда пайкалларни бир қатор яна кўздан кечирдик. Чакки эмас. Ғўза ўртабўйи, ҳосил шохлари етарли, калтабўғин. Ҳозирнинг ўзида унинг ҳар тупида 4-5 тадан бўлиқ кўсак бор. Шона ва гул беҳисоб.

Биз ана шу тўрттадан кўсакни яхши етилтириб ҳосилини машинада териб олсак ҳам гектаридан 20 центнердан хирмон кўтарган бўламиз. Лекин бу бизни қаноатлантирмайди. Чунки зиммага олган **социалистик мажбуриятимиз юксак. 40 центнердан деб ваъда берганмиз. Ҳар туп ғўзада ана шунга яраша ҳосил тўплаймиз,— камида 9-10 тадан тўқ кўсак бўлишини таъминлаймиз.** Бунинг учун август ойида ҳам ғўза парваришини қизғин давом эттирамиз, эгат ораларини юмшоқ сақлаймиз, ғўзани шамоллатиб турамиз, талабига қараб сув тараймиз. Шуларни амалга оширсак, кутган ҳосилни тўплаб, уни эрта пишириболамиз.

Энди машина теримини муваффақиятли ўтказишда яна бир қанча омиллар бор. Чунончи, терим пайтида агрегатларнинг равон юришини таъминлаш учун пайкаллар оралиғидаги ўқариқларни охирги сувдан кейин яхшилаб текислаймиз. Охирги культивация ҳам олдингиларига қараганда бирозгина саёзроқ ўтказилади. Шундай қилинганда машинанинг ғилдираклари ерга ботиб кетмайди, бир текис юради, ортиқча куч сарф бўлмайди. Меҳнат унуми ошади. **Агар охирги культивация чуқур олинса терим пайтида ерга тўкилган пахта машина ғилдираклари ўтган чуқур эгатларга тушиб подбор машинаси яхши ишлай олмайди. Яна шуни ҳисобга оламизки, агар кўсакларнинг 60-65 проценти очилмай туриб, машина теримига киришсак, ютқазиб қўямиз. Негаки, хом пахта аралашади, у машинанинг барабанларига тиқилиб қолади.** Натижада, пахтанинг сифати пасаяди. Тарози босмайдиган бўлиб қолади. Бундай бўлишига сира йўл қўймаймиз. Терим вақтини жуда эҳтиётлик билан, тадбиркорлик билан белгилаш керак.

Ўтган йили биз подбор машиналаридан биринчи теримдан кейин ҳам, иккинчи теримдан кейин ҳам фойдаландик. Бу ҳар ҳолда ортиқча ҳаражатни талаб қилади. Бу йил подбор машиналарини ҳар икки теримдан кейин, иложи бўлса кўсаклар ҳам тўла йиғиштириб олингандан кейин ишга солмоқчимиз. Лекин, бунда обҳавони ҳисобга оламиз, албатта. Агар ёғингарчилик хавфи туғилгудай бўлиб қолса, унда ҳар бир теримдан кейин ишлатган маъқул. Энг зарур тадбирлардан бири ўтга қарши курашни унутмаслик керак. **Машина теримига тушишдан олдин барча пайкалларни бирма-бир кўздан кечирамиз. Эгатларда бегона ўт қолишига сира йўл қўймаймиз.** Ўт ҳосилнинг ҳам, шу билан бирга машина теримининг ҳам душмани. Агрегатнинг бир текис ишлашига ҳалақит беради. Пахтани ифлослаштиради, сортини бузади.

Бизда кишиларнинг ўз меҳнатидан моддий манфаатдорликларини оширишга катта эътибор берилмоқда. Йил бошидаёқ план бўйича етиштириладиган ҳосилнинг умумий суммасига қараб меҳнат ҳақи фонди белгилаб қўйилган. Звено аъзолари шу фонд бўйича ҳар ойда 110 сўмдан, звено бошлиқлари эса 130 сўмдан ҳақ олиб турадилар. Йил охирида эса, пландан ташқари топширилган пахта учун унинг 20 процент қиймати ҳажмида, тежалган моддий пул ҳаражатларининг 25 проценти миқдорида қўшимча ҳақ тўланади. Бу тадбир ҳар бир звено аъзосининг ҳосил тақдирига бўлган жавобгарлигини ошириш билан бирга, унинг моддий манфаатдорлигини ҳам тўла таъминлайди.

Звеномиз аъзолари машҳур механизатор Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Мамажон Дадажоновнинг матбуотда эълон қилинган Мурожаатига қўшилиб, бу йил етиштирилган пахта ҳосилининг ҳаммасини машиналар билан териб олишга аҳд қилганлар. Бир центнер пахта етиштириш учун меҳнат ва моддий пул ҳаражатларини тежаш ҳисобига планда белгиланган 22 сўм ўрнига 14 сўм сарфлашга ҳаракат қилмоқдалар. **Планда белгиланган 31 центнер ўрнига 40 центнердан хирмон кўтаришга бел боғлаганмиз.** Мен ўзим бу йил тўрт қаторли ХВ-14 маркали машина билан 180 тонна пахта теришни мўлжаллаяпман. Биз мана шуларнинг ҳаммасини сарҳисоб қилиб чиққанмиз. Режаларимиз пухта, мўлжалимиз аниқ, албатта мақсадимизга эришамиз!

С. ЕҚУБОВ,
СоюзНИХИ марказий экспериментал хўжалигининг комплекс механизациялашган звено бошлиғи.

АБДИЛ РАҲМОН АЛБАЗЗОЗ А. Н. КОСИГИН ҲУЗУРИДА БЎЛДИ

Ироқ Республикасининг Бош министри профессор Абдил Раҳмон Албаззоз 27 июлда Кремлда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ҳузурида бўлди.

А. Н. Косигин билан Абдил Раҳмон Албаззоз ўртасида дўстона суҳбат бўлди. (ТАСС).

А. Н. КОСИГИН ЖАЗОИР САНОАТ ВА ЭНЕРГЕТИКА МИНИСТРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 27 июлда Кремлда Жазоир Халқ Демократик Республикаси ҳукумат иқтисодий делегациясининг раҳбари, Жазоир Халқ Демократик Республикаси саноат ва энергетика министри Белаид Абдисаломни қабул қилди.

Б. Абдисалом Жазоир Халқ Демократик Республикаси революцион кенгашининг раиси ва Министрлар Советининг раиси Ҳуари Бумиддиннинг мактубини А. Н. Косигинга топширди.

Шундан кейин А. Н. Косигин билан Б. Абдисалом самимий, дўстона суҳбатлашдилар.

(ТАСС).

ЮКСАК МУКОФОТ МУБОРАК!

СССР Олий Совети Президиумининг 1966 йил 23 июлдаги Фармони билан машиналар ишлаб чиқариш бўйича етти йиллик план топшириқларини бажаришда эришган муваффақиятлари учун машинасозлик корхоналари ва ташкилотларининг ишчи, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ҳамда партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ходимларидан бир группаси СССР орден ва медаллари билан мукофотланди.

Тошкент шаҳри бўйича қуйидагилар мукофотланди:

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

Абдураҳимов Абдулатиф — Тошкент экскаватор заводининг электр пайвандчиси.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Покровенко Лаврентий Тимофеевич — Тошкент экскаватор заводининг старший мастери.

Филиппов Николай Васильевич — Тошкент экскаватор заводининг слесари.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Гликлад Наум Израилович— Тошкент экскаватор заводининг директори.

Луганский Димитрий Федорович — Тошкент экскаватор заводининг қолипловчиси.

Невсров Евгений Иванович— Тошкент экскаватор заводи партия ташкилотининг секретари.

Плаксина Анастасия Ивановна — Тошкент экскаватор заводининг стерженчиси.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Баратов Латиф — Тошкент экскаватор заводининг пармаловчиси.

Слинько Василий Макарович — Тошкент экскаватор заводининг токари.

Шоймардонов Исҳоқ — Тошкент экскаватор заводининг қирқувчиси.

Йўлдошев Раҳим Йўлдошевич — Тошкент экскаватор заводининг токари.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Глейзер Яков Фроемович — Тошкент экскаватор заводининг токари.

Маслова Надежда Егоровна — Тошкент экскаватор заводининг электр пайвандчиси.

Менькович Михаил Ошерович — Тошкент экскаватор заводининг цех бошлиғи.

Шадрин Иван Иванович — Тошкент экскаватор заводининг токари.

Илғорларга Қизил байроқлар

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети чорвачиликни ривожлантириш юзасидан область колхоз ва совхозлари ўртасида олиб борилаётган социалистик мусобақанинг биринчи ярим йиллик якунларини кўриб чиқдилар. Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Оққўрғон районидаги ЛЕНИН НОМЛИ КОЛХОЗДА (раиси Ким, партия ташкилотининг секретари Когай, комплекс чорвачилик бригадасининг бошлиғи Пак Ен-Хо ўртоқлар) қолдирилди. Бу колхоз биринчи ярим йилликда чорвачилик соҳасида энг яхши кўрсаткичларга эришган, йирик шохли қорамолларнинг туёғини кўпайтириш бўйича берилган планни 98,1 процент, шу жумладан сигирлар бўйича 86,5 процент, чўчқалар бўйича 161,3 процент, шу жумладан она чўчқалар бўйича 100 процент бажарган; гўшт етиштириш йиллик планини 102,2 процент, сут етиштириш планини 83,6 процент, тухум етиштириш планини 128,3 процент; давлатга гўшт сотиш ярим йиллик планини 200 процент, сут сотиш планини 135 процент адо этган; ҳар бир бош сигирдан ўрта ҳисобда 1106 килограммдан сут соғиб олинишига эришган.

Шунингдек, область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Янгийўл районидаги «ЧИНОЗ» НАСЛЧИЛИК СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИДА (директори Аъзамов, партия ташкилотининг секретари Қурбонов, ишчилар комитетининг раиси Исмоилов ўртоқлар) қолдирилди. Бу совхоз ҳам биринчи ярим йилликда чорвачилик соҳасида энг яхши кўрсаткичларга эришган. Хўжаликда йирик шохли қорамолларнинг туёғини кўпайтириш бўйича берилган план 105,7 процент, шу жумладан сигирлар бўйича 105 процент, чўчқалар бўйича 144 процент бажарилган; гўшт етиштириш йиллик плани 46 процент, сут етиштириш плани 51,34 процент; давлатга гўшт топшириш ярим йиллик плани 121,6 процент адо этилган, ҳар бир бош сигирдан ўрта ҳисобда 1854 килограммдан сут соғиб олинган.

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети чорвачиликни ривожлантиришда Юқори Чирчиқ районидаги «Коммуна» колхозининг ва Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг меҳнаткашлари яхши ишлаётганликларини қайд қилдилар.

ҚУВОНЧЛИ ЯКУНЛАР

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ахборотида бундай дейилади: Ўзбекистон ССР меҳнаткашлари КПСС XXIII съезди қўйган вазифаларни бажара бориб, зилзила сабабли рўй берган қийинчиликларни бартараф эта бориб, ярим йиллик планни муваффақиятли бажариш билан бирга, пландаги кўпгина кўрсаткичларни ошириб ҳам бажардилар.

Республика саноати ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича биринчи ярим йиллик планни 103 процент бажарди. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 11 процент ўсди. Қорақалпоғистон АССР, ҳамма областлар ва Тошкент шаҳри саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ярим йиллик планини бажардилар.

Ахборотда айтиладики, саноат айрим тармоқларининг маҳсулот ишлаб чиқариши ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қуйидагича кўпайди: электр энергия ва иссиқлик энергияси ҳосил қилиш 10 процент, ёқилғи саноатида маҳсулот ишлаб чиқариш 29 процент, қора ва рангли металлургияда—23 процент, химия саноатида—17 процент, машинасозлик ва металл ишлашда—11 процент, ўрмон, қоғоз ва ёғочсозлик саноатида—9 процент, бинокорлик материаллари саноатида—13 процент, енгил саноатда—9 процент, озиқ-овқат саноатида—7 процент кўпайди.

Пўлат эритиш, газ, кўмир қазиб чиқариш, электр энергия ҳосил қилиш, бронокабель, тракторлар, трактор прицеплари, кўрак чувиш машиналари, азотли ва фосфорли ўғитлар, мебель, пахта толаси, хом ипак, шойи газламалар, устки трикотаж, чарм пойафзал, сариёғ ва ўсимлик ёғи ҳамда бошқа буюмлар ишлаб чиқариш юзасидан биринчи ярим йиллик плани тўла ва ошириб бажарилди.

Меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш бўйича биринчи ярим йиллик плани бажарилди. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан меҳнат унумдорлиги 7 процент ўсди.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, унинг таннархини камайтиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга янги техникани жорий этиш туфайли эришилди. Ярим йил мобайнида саноатнинг ҳамма тармоқларида ғоят серунум технология процессларини жорий этиш, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш, янги асбоб-ускуналарни ўрнатиш юзасидан катта ишлар қилинди.

Аммо, республика саноат корхоналари ишида жиддий камчиликлар бор. Айрим корхоналарда ва айниқса Бинокорлик материаллари саноати министрлигига қарашли корхоналарда янги ишга туширилган ишлаб чиқариш қувватлари сусткашлик билан ўзлаштирилмоқда, бир қанча корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш, техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар, янги техникани ишлаб чиқаришга жорий этиш, меҳнат унумдорлигини ўстириш ва товар маҳсулотининг таннархини пасайтириш юзасидан белгиланган планни бажармадилар.

Ахборотда яна бундай дейилади: колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликлари бу йилги қишлоқ хўжалик экинларни экиш планини бажардилар. Суғориладиган экинлар майдони ўтган йилдагига нисбатан 42 минг гектар кўпайди. Озуқабоп экинлар, сабзавот, қовун-тарвуз ва бошқа баъзи экинлар экилган майдонлар кенгайтирилди.

Шу йилнинг биринчи ярмида қишлоқ хўжалигига сарфланган давлат капитал маблағи ўтган йилнинг биринчи ярмидагига қараганда 9 процент ортиқ бўлди.

Табиий офатлар сабабли республиканинг бир қанча районларида ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларига жиддий зарар етганлиги унинг оқибатларини тугатиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилишни талаб этди. Июлнинг биринчи ўн кунлиги охирларига келганда вегетация ишларининг суръатлари ўтган йилдагидан бир мунча юқори бўлди.

Бошоқли дон экинлари эрта пишиб етилганлиги муносабати билан бу экинлар ҳосилини йиғиштириб олишга барвақт киришилди ва бу иш ўтган йилдагидан анча жадал суръат билан олиб борилди. Бошоқли дон экинларидан ўтган йилдагига қараганда анча кўп ҳосил олинди.

Ўтган ярим йилликда колхоз ва совхозларнинг жамоат чорвачилиги янада ривож топди. 1965 йилнинг биринчи ярмидагига қараганда 11 процент кўп гўшт, 3 процент кўп сут ва 15 процент кўп тухум етиштирилди. Колхоз ва совхозлар давлатга яхши семиртирилган мол топширмоқдалар.

Пилла харид қилиш давлат плани ортиғи билан адо этилди.

Шу билан бирга бир қанча хўжалик ва районларда чорва учун дағал хашак тайёрлаш суст давом этди.

Умум фойдаланаётган автомобиль транспорти юк обороти бўйича ҳам, шунингдек юк ташиш бўйича биринчи ярим йиллик планини ошириб бажарди, дейилади ахборотда. Пассажирлар ташиш ярим йиллик плани 102 процент бажарилди. Енгил таксомотор паркининг иши яхшиланди. Енгил таксилар билан пассажирлар ташиш ярим йиллик плани 106 процент адо этилди.

Шу билан бир қаторда Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги автомобиллардан ҳали ҳам етарли даражада самарали фойдаланаётгани йўқ, ишга яроқли машиналарнинг бекор туришига кўплаб йўл қўйилмоқда ва машиналарни ремонт қилиш пайсалга солинмоқда.

Марказий статистика бошқармасининг ахборотида айтиладики, шу йилнинг биринчи ярмида республикада давлат капитал маблағлари ҳисобидан умумий қиммати 313,4 миллион сўм бўлган асосий фондлар ишга туширилди.

Янги саноат корхоналари — Тошкент ёғ-мой комбинати ва Наманган сут-ёғ заводи ишга туширилди, шунингдек реконструкция қилинаётган ва кенгайтирилаётган корхоналарда кўп миқдорда цехлар ва ишлаб чиқаришлар ишга туширилди.

Ўтган ярим йилликда химия саноатида турли буюмлар ишлаб чиқарувчи янги қувватлар ишга туширилди. Шунингдек нефть ва газ кон-қудуқлари, электр линиялари, трансформатор подстанциялари ва бошқа қувватлар ҳам ишлай бошлади.

Давлат республика халқ хўжалигига 529 миллион сўм, ёки ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 12 процент кўп капитал маблағ сарфлайди. Республика Министрлар Советига қарашли давлат қурилиш-монтаж пудрат ташкилотлари пудрат ишлари ярим йиллик планини 101 процент бажардилар ва ўз кучлари билан бажарадиган ишлар ҳажмини ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 16 процент кўпайтирдилар. Бироқ бир қанча қурилишларда ишчиларнинг бекор туриб қолишига ва иш вақтининг бекор кетишига йўл қўйилмоқда, бунинг натижасида асосий фондларни, айрим қувватларни ишга тушириш, капитал маблағ сарфлаш ва қурилиш таннархини камайтириш ярим йиллик плани бажарилмай қолди.

Дастлабки маълумотларга кўра, республика халқ хўжалигида банд бўлган ишчи ва хизматчилар сони, — дейилади ахборотда, — ярим йилликда ўрта ҳисобда 2 миллион 159 минг киши бўлди ва ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан тахминан 186 минг киши ёки 9 процент кўпайди. Саноат ва қишлоқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчилар сони 8 процент, қурилишдаги ишчи ва хизматчилар сони 10 процент, транспорт, алоқа ва савдода 11 процент кўпайди.

Ишчи ва хизматчиларнинг пул билан оладиган ўртача иш ҳақи ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб 6 процент юқори бўлди.

Аҳоли ижтимоий истеъмол фондлари ҳисобидан 1965 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан тахминан 11 процент кўп пенсия, нафақа, стипендия, текин медицина ёрдами, текин ва имтиёзли шартлар билан санаторий ва дам олиш уйларига йўлланмалар олди ва болалар муассасаларида ўз болаларини тарбиялади, бепул ўқитди ва бошқа имтиёзлар олди.

Меҳнаткашлар реал даромадларининг ўсиши муносабати билан ярим йилликда аҳолининг омонат кассаларига қўйган пуллари 51 миллион сўм кўпайди.

Давлат ва кооператив савдоси чакана товар оборотининг, шу жумладан умумий овқатланиш корхоналари оборотининг ҳажми 1966 йил биринчи ярмида 1965 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан таққослама нархларда 13 процент кўпайди.

Халқ маорифи, фан ва маданият янада ривож топди. Республика олий ва ўрта махсус ўқув юртлари бу йил республика халқ хўжалигининг турли тармоқлари учун 37 мингдан ортиқ мутахассис тайёрлаб беради.

Давлат капитал маблағ планига кўра ажратилган маблағлар ҳисобидан биринчи ярим йилликда 15 мингга яқин янги шинам квартиралар қуриб битказилди.

Совет Иттифоқининг барча республикалари Ўзбекистон пойтахти — Тошкент шаҳрига қардошлик ёрдамини кўрсатиб, ўз зиммаларига мажбуриятлар олиб, шаҳарда уй-жой ва маданий-маиший муассасалар қуришга ҳамда зилзиладан омон қолганларини тиклаш учун ремонт қилишга киришдилар.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишларининг ҳажми 28 процент кўпайтирилди. Лекин маиший корхоналар анча кўпайтирилган бўлишига қарамай, улар ҳали айниқса қишлоқ жойларида етишмаяпти.

Ўзбекистон ССР аҳолиси ярим йил ичида 189 минг киши кўпайди ва ҳисоб-китоб маълумотларига кўра, 1966 йилнинг 1 июлида 10 миллион 770 минг киши бўлди.

* * *

Янги беш йилликнинг биринчи ярим йили якунлари Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги янада ривожланганлигидан ва халқ турмушининг моддий фаровонлиги ҳамда маданий даражаси кўтарилганлигидан далолат бериб турибди.

КАДРЛАР ҒОЯВИЙ ЖИҲАТДАН ЧИНИҚМОҚДА

Тошкент коммунистлари ва партиясиз активларидан салкам олтмиш минг киши ўтган йил ичида партия маорифи шоҳобчаларида ўз билимларини оширди. Партия, совет, касаба союз ва комсомол раҳбар ходимлари, халқ хўжалиги мутахассисларидан 1200 киши марксизм-ленинизм кечки университетида шуғулланди.

Кадрларни ғоявий жиҳатдан чиниқтириш соҳасида қилинган иш якунларини муҳокама қилган Тошкент шаҳар партия комитетининг бюро мажлисида ана шу рақамлар тилга олинди.

Шаҳар партия комитетининг бюроси эришилган натижаларга ижобий баҳо бериб, янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш соҳасида партия ташкилотларининг вазифаларини белгилаб берди. Янги ўқув йили эса 1 октябрда бошланади. Мактаблар, тўгараклар ва семинарларга тингловчилар жалб этишни 15 сентябргача тугаллашга, бунда ўқув формасини танлашда ихтиёрийлик принципига қатъий риоя этишга қарор қилинди. Мактабларда машғулотларни ойига уч марта — жума кунлари ўтказиш тавсия этилади.

Шунингдек партия ташкилотларига пропагандистларни танлашга алоҳида эътибор бериш, бу ишга яхши назарий тайёргарлиги бўлган коммунистларни, олимларни, олий ўқув юртлари, техникумлар ва умумий таълим мактабларининг ижтимоий фанлар ўқитувчиларини жалб қилиш таклиф этилди.

Ўқув йили бошлангунга қадар партия маорифининг барча шоҳобчаларидаги пропагандистлар турли курс ва семинарларда ўз билимларини оширадилар. (ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР жамоат тартибини сақлаш иттифоқ-республика министрлигини тузиш тўғрисида

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

СССР Жамоат тартибини сақлаш иттифоқ-республика министрлиги тузилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1966 йил, 26 июль.

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

УРТОҚ М. МИРЗААҲМЕДОВНИ УЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ РАИСИНИНГ УРИНБОСАРИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ Мансур Мирзааҳмедов Ўзбекистон ССР коммунал хўжалик министри вазифасидан озод қилиниб, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари қилиб тайинлансин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиуми
Раисининг ўринбосари А. АБДАЛИН
Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг
Секретари Р. САХИБОЕВ.

1966 йил 27 июль.
Тошкент шаҳри.

ДОНГДОР ПЎЛАТ ЭРИТУВЧИЛАР

Республикамиз фахри ҳисобланган Бекободдаги Ленин номли металлургия заводи коллективи орасида ўзининг унумли ва сифатли меҳнати билан донг таратаётган пўлат эритувчилар жуда кўп. Б. Мирзаматов ва А. Жалилов ўртоқлар шундай пешқадам металлурглардан ҳисобланади. Улар топшириқни муттасил ортиғи билан бажариб, коллектив эришаётган ютуққа муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Суратларда: Б. Мирзаматов (юқорида) ва А. Жалилов (пастда) ўртоқлар.

А. Абалян фотолари.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

БЕЗОРИЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИКНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Коммунистик қурилиш кенг авж олдирилган шароитда жамият учун зарарли бўлган ҳар қандай ҳодисалар, хусусан жамиятга катта зарар етказадиган, совет гражданларининг иззат-ҳурматини таҳқир этадиган безориликка асло тоқат қилиш мумкин бўлмай қолаётир. Безорилик заминида бошқа оғир жиноятлар қилинади.

Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари безорилар ва тўполончилар ўз ҳаракатлари учун қаттиқ жавобгарликка тортилсин, деб ҳақли суратда талаб қилмоқдалар. Ҳар қандай безорилик давлат органлари ва совет жамоатчилиги томонидан қатъий зарбага учрайдиган вазиятни вужудга келтириш зарур.

Гражданларнинг безорилик учун жавобгарликни кучайтириш зарурлиги тўғрисидаги жуда кўп истакларини ва жамоат ташкилотларининг таклифларини эътиборга олиб, СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

I. МАЙДА БЕЗОРИЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

1. Майда безорилик, яъни жамоатчилик жойларида қабиҳ ҳақорат қилганлик, гражданларни таҳқир этиш даражасидаги шилқимлик ва жамоат тартибини ҳамда гражданларнинг осойишталигини бузадиган шу хилдаги бошқа ҳаракатлар учун, агар бу ҳаракатлар ўз характери жиҳатидан жиноий жазо чоралари кўрилишини тақозо этмайдиган бўлса, —

ўн суткадан тортиб ўн беш суткагача қамоққа олиш, ёки иш ҳақининг йигирма процентини ушлаб қолиш шарти билан бир ойдан то икки ойгача муддатга ахлоқ тузатиш ишларига ҳукм қилиш ёки бўлмаса, ўн сўмдан ўттиз сўмгача штраф солиш билан жазоланади.

2. Майда безорилик тўғрисидаги материаллар милиция органи бошлиғи томонидан бир сутка ичида қараб чиқилади. Милиция органининг бошлиғи тартибни бузувчига шу фармоннинг 1-моддасида кўзда тутилган миқдорда штраф солади ёки халқ судига материалларни юборади ва айни вақтда ушланган шахсни ҳам халқ судига келтиради.

Халқ судьяси майда безорилик тўғрисидаги материалларни улар судга тушган пайтдан бошлаб бир сутка ичида якка тартибда қараб чиқади, бунда безорилик қилган шахс ҳозир бўлади ва зарур ҳолларда гувоҳлар ҳам чақирилади.

Халқ судьяси майда безорилик қилинганлиги фактини аниқлагач, тартиб бузувчини шу фармоннинг 1-моддасида кўзда тутилган таъсир чораларининг бири билан жазолайди.

3. Халқ судьяси ёки милиция органи бошлиғининг маъмурий таъсир чораларини қўллаиш тўғрисидаги қарори узил-кесил қарор бўлиб, унинг тўғрисида шикоят қилиш мумкин эмас ва бу қарор дарҳол ижро этилади.

4. Милиция органи бошлиғи ёки халқ судьяси тартиб бузувчининг шахсиятини ва унинг томонидан содир бўлган ножўя ишнинг характерини эътиборга олиб, уни маъмурий жавобгарликка тортиш ўрнига материални тартиб бузувчига нисбатан жамоат таъсир чораларини қўллаш учун жамоат ташкилотига, меҳнаткашлар коллективига ёки ўртоқлик судига юбора оладилар. Маъмурият ва жамоат ташкилотлари тартиб бузувчига нисбатан кўрилган чоралар тўғрисида ўн кун ичида милиция органи бошлиғи ёки халқ судьясига хабар беришлари зарур.

Маъмурий жазо берган милиция органи бошлиғи ёки халқ судьяси барча ҳолларда шу тўғрида тартиб бузувчи ишлаб турган, ўқиётган ёки истиқомат қилаётган жойдаги маъмуриятга ёки жамоат ташкилотига хабар қиладилар.

5. Майда безорилик учун қамалган шахслар жамоат тартибини сақлаш органлари томонидан белгиланган жойларда қамоқда бўладилар. Қамоққа олинганлардан озиқ-овқат билан ётоқ пули ундирилади; уларнинг хат орқали алоқа қилиб туриши, ташқаридан овқат ва посилкалар олиши, озиқ-овқат маҳсулотлари харид қилиши тақиқланади; қамоқда турган пайти учун доимий иш жойидан маош тўланмайди.

Қамалган кишилар меҳнатга ҳақ тўламасдан кўчаларни, ҳовлиларни, жамоат фойдаланадиган жойларни супуриб тозалашда ва бошқа жисмоний ишларда ишлатилиши мумкин. Майда безорилик учун қамалган шахсларни ишлатишни ташкил этиш меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетлари зиммасига юкланади.

6. Қамоқ муддатини ўташдан бўйин товлаган ёки белгиланган режимни қасддан бузган тақдирда, халқ судьяси қамоқхона маъмурияти ёки милиция органи бошлиғининг тақдимига мувофиқ тартиб бузувчининг қамоқда ётиш муддатини узайтириши мумкин. Майда безорилик учун қамоқда сақлашнинг умумий муддати ўттиз суткадан ошмаслиги керак.

7. Майда безорилик учун ахлоқ тузатиш ишларига ҳукм қилинган шахслар халқ судьясининг қарорига мувофиқ, жазо муддатини ўзларининг доимий иш жойида, ёки ахлоқ тузатиш ишлари муддатининг ўталишини назорат қилиб турувчи органлар томонидан белгиланадиган жойларда, аммо тартиббузар истиқомат қиладиган районда ўтайдилар.

Шахс ахлоқ тузатиш ишлари муддатини ўташдан бўйин товлаган тақдирда ахлоқ тузатиш ишларининг ўталмаган муддати халқ судьясининг қарорига биноан, ахлоқ тузатиш ишларининг уч кунини ўрнига бир кун озодликдан маҳрум этиш ҳисобида озодликдан маҳрум қилиш билан ўзгартирилиши мумкин.

8. Ножўя ҳатти-ҳаракат қилинишига қадар ўн олти ёшга тўлган шахслар майда безорилик учун маъмурий жавобгарликка тортилишлари мумкин.

II. БЕЗОРИЛИК УЧУН ЖИНОИЙ ЖАВОБГАРЛИК

9. Безорилик учун, яъни жамоат тартибини қўпол равишда бузадиган ва жамиятга нисбатан ўта кетган ҳурматсизликдан иборат бўлган қасддан қилинадиган ҳаракатлар, шунингдек бир йил ичида майда безорилиги учун маъмурий таъсир чораси қўлланилган шахс томонидан қилинган майда безорилик учун,— олти ойдан то бир йилгача озодликдан маҳрум этиш, ёки шу муддатгача ахлоқ тузатиш ишларига ҳукм қилиш, ёхуд ўттиз сўмдан тортиб эллик сўмгача штраф солиш билан жазоланадилар.

Ашаддий безорилик учун, яъни ўз мазмуни эътибори билан ўта кетган беҳаёлик, ёки ўта кетган сурбетлик билан ажралиб турадиган ҳаракатлар учун, ёки ҳокимият вакилига, ёхуд жамоат тартибини сақлаш вазифасини бажарувчи жамоатчилик вакилига, ёки безорилик ҳаракатларининг пайини қирқувчи бошқа гражданларга қаршилик кўрсатиш билан боғлиқ бўлган ҳаракатлар учун, шунингдек илгари безорилик учун ҳукм қилинган шахс томонидан содир бўлган ҳаракатлар учун,—

бир йилдан то беш йилгача озодликдан маҳрум этиш билан жазоланади.

Ушбу модданинг биринчи ёки иккинчи қисмларида кўзда тутилган ҳаракатлар, агар ўт очувчи қурол ёки пичоқлар, кастетлар ёки бошқа хил совуқ қуролларни, шунингдек танага жароҳат етказиш учун махсус мослаштирилган бошқа буюмларни қўлланган ёки қўллашга уринган ҳолда содир қилинган бўлса, —

уч йилдан то етти йилгача муддатга озодликдан маҳрум этиш билан жазоланади.

10. Ушбу Фармон 9-моддасининг биринчи қисмида кўзда тутилган жиноятлар тўғрисидаги иш бўйича милиция органлари ва суриштирувчи бошқа органлар содир қилинган жиноят ҳолатларини ва тартиббузарнинг шахсини кечи билан беш кун муддат ичида аниқлайдилар. Бу тўғрида протокол тузилади, ана шу протокол прокурор санкциясидан кейин судда иш қўзғатиш ва ишни судда кўриш учун асос бўлади. Бундай ишлар судга келган пайтдан бошлаб кечи билан беш кун ичида суд мажлисида кўрилиши шарт.

Ушбу фармон 9- моддасининг иккинчи қисмида кўзда тутилган жиноятлар тўғрисидаги ишлар бўйича суриштириш ўтказилади. Бу иш жиноий иш қўзғатилган пайтдан бошлаб кечи билан йигирма кун ичида тамомланиши лозим.

Ушбу фармон 9- моддасининг учинчи қисмида кўзда тутилган жиноятлар тўғрисидаги ишлар бўйича, шунингдек балоғатга етмаганларнинг безорилиги тўғрисидаги ишлар бўйича дастлабки тергов ўтказилади. Дастлабки тергов жиноий иш қўзғатилган пайтдан бошлаб кечи билан бир ой ичида тамомланиши керак.

Суриштириш ёки дастлабки тергов албатта ўтказилиши лозим бўлган безорилик тўғрисидаги ишлар иш судга тушган пайтдан бошлаб кечи билан ўн кун ичида суд мажлисида қараб чиқилади.

11. Белгилаб қўйилсинки, безорилик ҳаракатлари учун ушланган шахсларга нисбатан судда иш кўрилганига қадар эҳтиёт чораси сифатида, қоида тариқасида, қамоқда сақлаш тартиби қўлланилсин.

III. ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ БУЗГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИКНИНГ БОШҚА ЧОРАЛАРИ

12. Кўчаларда ёки бошқа жамоат жойларида инсоннинг иззат-ҳурмати ва ижтимоий ахлоққа иснод келтирадиган тарзда маст ҳолда юрганлик учун, —

уч сўмдан то ўн сўмгача штраф солиш билан жазоланади. Милиция органининг бошлиғи бу штрафни солади.

Ўн олти ёшгача бўлган ўсмирлар маст бўлиб юрган тақдирда уларнинг ота-оналарига ёки буларнинг ўрнини босадиган шахсларга штраф солинади.

13. Маст ҳолатдаги шахс томонидан содир этилган жиноят шу шахснинг жавобгарлигини оғирлаштирувчи ҳолатдир.

Суд жиноятнинг характерига қараб, бу ҳолатни жавобгарликни оғирлаштирувчи ҳолат деб ҳисобламасликка ҳақлидир.

14. Белгилаб қўйилсинки, майда безорилик учун ёки ушбу Фармон 9- моддасининг биринчи қисмида кўзда тутилган ва ўн тўрт ёшдан тортиб ўн олти ёшгача бўлган ўсмирлар томонидан қилинган жиноят учун уларнинг ота-оналари ёки буларнинг ўрнини босган шахсларга ўн сўмдан тортиб ўттиз сўмгача штраф солиниши мумкин. Милиция органининг бошлиғи бу штрафни солади.

Ўн олти ёшдан тортиб ўн саккиз ёшгача бўлиб, майда безорилик қилган шахслар мустақил ишлаб пул топмаган тақдирда, штраф ёки қамоқда бўлган вақтида сақлаш ва овқатнинг қиймати уларнинг ота-оналаридан ёки буларнинг ўрнини босадиган шахслардан ундириб олинади.

15. Белгилаб қўйилсинки, жамоат тартибини ва бошқа ҳуқуқ-тартибларни систематик равишда бузадиган шахслар, маъмурий ёки жиноий жазо чоралари кўрилишига сабаб бўлмаган тақдирда, зарур ҳолларда тегишли тартибда рўйхатдан ўтказиш учун ва жамиятга зарар етказадиган ҳатти-ҳаракатларга йўл қўйиб бўлмаслиги тўғрисида расмий огоҳлантириб қўйиш учун милиция органларига келтирилиши мумкин. Маъмурий жавобгарликка тортилган шахсларга, шунингдек судлар озодликдан маҳрум этиш билан боғланмаган жазо чорасини белгилаган шахсларга нисбатан шу хилдаги чоралар қўлланилиши мумкин.

16. Гражданларнинг жиноятко̀рона тажовузлар пайини қирқишга ва жиноятчини қўлга туширишга қаратилган ҳаракатлари ССР Иттифоқининг қонунларига, иттифоқдош республикаларнинг ҳуқуқий чора-тадбирларига мувофиқдир ва ҳатто бундай ҳаракатлар натижасида жиноятчига мажбуран шикаст етказилган тақдирда ҳам шундай ҳаракатларни қилган гражданлар жиноий ёки бошқа хил жавобгарликка тортилмайдилар. Безорилиги ёки бошқа жиноий ҳаракатларининг пайини қирқиш вақтида тани жароҳатланган безори ўз ҳисобига даволанади.

17. Безорилиги учун маъмурий тартиб чоралари ёки жазо чораси қўлланилган шахслардан уларнинг ҳаракатлари етказган моддий зарар ундириб олинади.

18. Белгилаб қўйилсинки, безорилик ҳаракатлари қилган шахслар маъмурий ёки жиноий жавобгарликка тортилиши билан, ёки ўзларига нисбатан ижтимоий таъсир чоралари қўлланилиши билан бир қаторда корхона, муассаса ва ташкилотлар маъмурияти томонидан фабрика, завод, маҳаллий касаба союз комитетлари билан келишилиб, ишлаб чиқаришда мукофотлардан тамомила ёки қисман маҳрум этилишлари, шунингдек дам олиш уйлари ва санаторийларга имтиёзли шартлар билан бериладиган путёвкалардан маҳрум этилишлари мумкин, уй-жой беришда уларнинг навбати кейинга сурилиши мумкин.

19. Иттифоқдош республикалар Олий Советларининг Президиумларига ушбу Фармонга мувофиқ, иттифоқдош республикаларнинг қонунларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш таклиф қилинсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1966 йил, 26 июль.

Республикамиз бўйлаб

ЙЎЛЛАР РАВОН БЎЛАДИ

БУХОРО. (ЎзТАГ). Бу ерда асфальт-бетон заводи фойдаланишга топширилди. Завод серунум ускуналар билан таъминланган.

Заводнинг фойдаланишга топширилиши Бухоро воҳасидаги кўпгина йўлларга асфальт ва бетон ётқизишга имкон беради.

ЕТУКЛИК АТТЕСТАТИ БИЛАН ЗАВОДГА КЕЛИШДИ

ФАРҒОНА. (ЎзТАГ). Ўрта мактабларни тамомлаган 300 дан ортиқ йигит ва қиз ишлаш учун Фарғона тўқимачилик комбинатига келишди. Улар учун ҳамма фабрикаларда ишлаб чиқариш таълими бўлган махсус группалар ташкил қилинди. Тажрибали мутахассислар касб эгаллашда ёшларга амалий ёрдам кўрсатадилар.

Фарғона областидаги корхона ва қурилишларнинг коллективлари етуклик аттестати олган йигит ва қизлардан 5700 дан кўпроқ кишини бу йил ўз қучоғига қабул қилади.

КОМСОМОЛ СОВХОЗНИ КОЛЛЕКТИВ ОТАЛИҚҚА ОЛДИ

АНДИЖОН. (ЎзТАГ). Андижонлик донгдор миришкор деҳқон, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон Дадажонов азалдан, аҳоли яшаб келаётган обод жойларни қолдириб, Мирзачўлдаги «Андижон» совхозига кўчиб келди. У билан бирга қўриқ ерларга ёш механизатор ва сувчилардан бир группаси ҳам келди.

Область комсомоллари «Андижон» совхозини коллектив оталиққа олишди. Улар бу ерга ҳозирдаёқ бир неча юз ёш деҳқонларни юборишди. Янгиқўрғон, Чуст, Избосган районларидаги қишлоқ ўрта мактабларини тамомлаб чиққан ёшлар ҳам ўзларининг катта ёшдаги ўртоқлари изидан бормоқдалар. Етуклик аттестатидан ташқари қишлоқ хўжалик касбини эгаллаб олганлиги ҳақида гувоҳномаси бўлган йигит ва қизлардан 200 киши доимо ишлаш учун Мирзачўлдаги ана шу қўриқ хўжаликка жўнаб кетди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» БЕЛОРУССИЯ КВАРТАЛИДА

ДЎСТЛИК МЕҲРИ

АЗИМ тераклардан баланд кўтарма кранлар аста қўзғалиб, ҳаракатга келмоқда. Бу механизмларни дўстларимизнинг забардаст қўллари бир минут ҳам тиним бермасдан ишлатяпти, уларнинг қудратини янги Тошкентни барпо этишига сафарбар этаяпти. Бу қўлларда бепоён мамлакатимизнинг улкан меҳри, чексиз қадру-қудрати бор. Бу қўлларда Сибирь ёғочлари, Ленинград арматуралари, Украина цементлари, Москва машиналарини кўрамиз. Уларнинг ҳаммаси қардошларимизнинг ўзбек элининг мардона пойтахти учун абадий дўстлик обидасини қолдиради.

Чилонзорининг Ғарби-Жанубий чеккасидаги кенг бўшлиқ улкан қурилиш майдонига айланган. Асфальт йўл тугаб, дала йўллари бошланади, бу ерда, тошкентлик бинокорлар қурган уйлар рўпарасида янги уй-жой кварталлари бошланади. Бу кварталларнинг бирини Москва, иккинчисини Украина, яна бирини Қозоғистон, бошқа бирини Эстония, хуллас ўнбош қон-қардош республика бинокорлари бунёд этмоқдалар. Ҳар бир республика қурилиш майдонида кўтарма кранлар, автокранлар, бульдозер ва экскаваторлар ҳайқириғи тўхтамайди. Уларни марду-майдон механизаторлар бошқармоқда.

ПОЛЕСЬЕДАН ТОШКЕНТГА

БЕЛОРУССИЯ қурилиш майдонида ҳам иш қизғин бораяпти. Қардош республикадан 500 га яқин бинокор икки қурилиш поездига бўлиниб, бу ерга келган. Тахта ёғочдан қилинган пастаккина шипам уйда уч-тўрт киши кўринади. Деволда қурилиш объектининг катта лойиҳаси турибди. Лойиҳа остидаги столда қотмадан келган, шамол ва офтобдан юзлари қорайган, лекин чеҳраси очиқ бир киши алланималарни тез-тез ёзиб ўтирибди. У соҳ-гоҳида чап қўли остидаги ёзиқлик картага қараб-қараб қўяди. Савол билан мурожаат қилган кишиларга қисқа ва аниқ жавоб бериб, уларни яна иш жойларига йўллайди. Хонадаги бошқа кишилар ҳам ёзув-чизув билан банд. Биз улар билан танишдик. Бу ер 1-қурилиш поездининг штаби экан. Биринчи танишган кишимиз бош инженер Иосиф Матвеевич Шустерман эди. Иосиф Матвеевич бизларни қилинган дастлабки ишлар билан таништирди.

ОЛТИ АРМУҒОН

ИОСИФ Матвеевич бизларни котлованга бошлаб борди. Бу ерда бульдозерлар бўлажак бинолар ўрнидаги тупроқ уюмларини пўлат кўкси билан четга суриб чиқармоқда. Экскаваторлар узун хартумларини чўзиб, пойдевор ўрнидаги тупроқни қазиб, тўхтовсиз келиб-кетаётган машиналарга пешма-пеш ортмоқда.

— Бу ерда учта иморат ёнма-ён қурилади,— деди бош инженер ғурур билан, сўнг қўлини баланд кўтариб, рўпарани кўрсатди.— у ерда ҳам учта бино қад кўтаради. Умуман биз қардош ўзбек элининг гўзал пойтахти аҳолиси учун олтита кўп квартирали турар-жойни шу ерда қуриб берамиз.

— Ёнма-ён олтита армуғон — деди севиниб бош инженернинг ёнида турган мастер Эдуард Александрович Шкутко. Бош инженер ёш, ғайратли шериги Шкутко сўзидан мамнун бўлиб, хурсанд жилмайди.

— Эдуард Александрович коллективимизнинг жони-дили,— дейди ифтихор билан бош инженер. Сўнг унинг серғайрат ва аҳил коллектив орасидаги обрўсини, ҳамма ишга бошу қош бўлиб туриши ва унинг меҳнат фаолиятига оид сўзларни айтади.— Эдуард ёш инженер. У бундан икки йил муқаддам Минск политехника институтининг қурилиш факультетини тамомлаб чиқди. Шундан бери днёримизда бир қанча бинонинг бунёдга келишига самарали ҳисса қўшди. У, бошлиқ бинокорлар бригадаси фойдаланишга топширган объектлар юксак баҳолар билан қабул қилиб олинмоқда. Шунинг учун ҳам ҳамма Эдуардни исми ёки фамилияси билан эмас, балки шарафли ҳунари билан «мастер» деб чақиради. Эдуард Тошкентда зилзила бўлганлигини ва бу ерда иморатлар қуриш учун бинокорлар бригадаси тузилаётганлигини билиб, биринчилар қаторида Қурилиш министрлигига келди. Ёш, ғайратли коммунист бинокор Ўзбекистон пойтахти аҳолиси учун элимизнинг муносиб туҳфасини тайёрлашда бутун ғайрат ва билимини ишга солиб меҳнат қилмоқда.

Ёш уста Шкутко қурилиш майдонининг ҳақиқий саркори. Уни гоҳ бульдозерчи ёнида, гоҳ арматурачилар ёнида, гоҳ экскаваторчи билан бахслашаётганда кўрасиз. Бош инженер Иосиф Матвеевич ҳам у билан маслаҳатлашиб иш қилади. Гап ёшда эмас, бошда, деб шуни айтишар экан-да...

— Иш бошидан пухта бўлиши керак, агар бирор нуқсонга йўл қўйилса борми, биласизми, унинг натижаси нима бўлади, ҳаммамизнинг юзимизни ерга қаратади, ҳа нуқсон топилган бинони тузатиб бўлмайди, уни фақат бузиб, ўрнига янгисини қуришгина қолади. Шунинг учун ҳар бир ишни олдиндан пухта ўйлаб, сўнг бошлаш керак — дейди уста Эдуард Александрович.

Устанинг сўзлари ҳақ эканлигини зилзила ҳам кўрсатди. Пишиқ-пухта қурилган бинолар зилзиладан қаттиқ зарар кўрмади, кучли тебранишларга бардош берди. Эдуард Александрович зилзилага чидамли иморатлар қурамиз, дейди. Пойтахт аҳолиси қардош халқ бинокорлари ишидан мамнун. Улар чинакам ёрдам кўрсатаяптилар.

БОШ ИНЖЕНЕР ҲИКОЯСИ

ТОШКЕНТГА келишимиздан олдин Минскда тўпланиб, бу ерда қандай бинолар қуришимиз ҳақида фикрлашиб олдик. Қурилажак иморатларнинг лойиҳалари ҳам ўша ерда тузилиб, ҳукумат комиссияси томонидан тасдиқланди. Халқимиз ўзбек халқининг жонажон пойтахти Тошкентнинг ҳуснига ҳусн бўлиб тушадиган бинолар қуришни топширди бизга. Бу ерда пойдеворлари тикланаётган бинолар олдиндан кўрилиб, тасдиқланиб, аниқ тузилган лойиҳа асосида қурилмоқда. Қурилиш материаллари ҳам Белоруссиядан келтирилмоқда.

Бизлар бу ерда иккита юз квартирали ва битта эллик квартирали иморат қурмоқдамиз. Иккинчи қурилиш поездимиз бинокорлари коллективи ҳам худди шундай биноларни қуриб беради. Бу уйларда ҳамма қулайликлар бўлади.

Лойиҳаларимизнинг жуда пухта тузилганлигини алоҳида таъкидламоқчиман. Меъморларимиз лойиҳалар устида ўзларининг ҳамма билим ва тажрибаларини ишга солиб меҳнат қилдилар, сифатли бўлишига катта эътибор бердилар. Улар ижодий фикри ва ақл-заковати билан яратилган лойиҳаларимиз Ўзбекистон ҳукумати ва СССР Госстройи томонидан юксак баҳоланди. Лойиҳачиларимиз серқуёш Ўзбекистон иқлимини об-ҳавосини, сейсмик ва бошқа хусусиятларини ҳисобга олиб лойиҳа туздилар. Иморатларнинг мустаҳкам, қулай ва гўзал бўлишига катта эътибор берилди. Бунда совет меъморчилигининг, шу жумладан белорус ва ўзбек халқи миллий меъморчилигининг энг яхши намуналаридан фойдаланишга ҳаракат қилинди.

Уйлардаги хоналарнинг баландлиги уч метрга яқин бўлади. Ҳар бир квартирада балкон ва ёзги хоналар бўлади. Йирик кондиционерлар қурилиб, ёз кунларида квартираларга совуқ ҳаво ва рўзғор эҳтиёжлари учун доимий иссиқ сув етказиб бериб турилади.

МЕҲНАТ ТАРОНАСИ

ГЕННАДИЙ Федорович Жибул бошлиқ бўлган 32 кишидан иборат аҳил бинокорлар коллективи бу ерда зўр ғайрат билан меҳнат қилаяпти. У комплекс бригада. Бинонинг бир бурчагида дурадгорлар опалубка ўрнатмоқдалар. Сўқмоқ йўллардек ҳар томонга кетган тахта новларга бетон оқими пайдар-пай қуйилмоқда.

Инженер Эдуард Александрович ўнг томондаги бетон пойдеворни кўрсатиб, ифтихор билан сўзлади:

— Бизнинг биринчи ётқизган бетонимиз мана шу.

Бинокорлар иморат пойдеворига бетон биринчи қуйилган кунни асло эсларидан чиқармайдилар. Бу воқеа 1 июлда бўлиб ўтган эди. Майдон одамлар билан гавжум бўлди, ўшанда. Бу ерга ўзбек бинокорлари, қардош бинокорлар ҳам келишди. Моҳир бетончи Геннадий Федорович бошлиқ бўлган бригада бинокорлари ўзбек элининг пойтахти учун совға этилаётган биноларнинг дастлабки бетонини пойдеворга ётқиздилар.

— Дўстлигимиз метиндек мустаҳкам, қуёшдек порлоқ бўлсин,— деди бетон қуяётган Геннадий Федорович. Унинг жаранглаб эшитилган бу сўзлари гулдурос қарсакларга қўшилиб, Чилонзор кўкида янада баландроқ янгради. Бу юрак сўзларини ён-теваракдаги ҳамма нарса эшитиб, шодликдан рақсга тушгандай туюларди. Табиат ҳам қардош эл бинокорларининг иш бошлаганликлари билан қизғин табриклаётгандай.

Учинчи бино пойдеворн учун котлован қазиётган экскаваторчи олдидамиз. Қатор турган машиналарга пешма-пеш тупроқ тўлдириб турибди, у.

— Полвонлар полвони — деди бош инженер бизга экскаваторчини таништириб.— Иван Викторович Короткевич, Могилев шаҳридан. Унинг шериги Станислав Иванович Писляк ҳам ўша шаҳарлик.

Иван Викторович энди 23 ёшга қадам қўйган ёш йигит. Баланд бўйли, чаққон бу йигит яқинда Совет Армияси хизматидан қайтиб келган. У Армияга хизматга чақирилмасдан илгари ҳам экскаваторчи бўлиб ишлаган. Хизматни тамомлаб уйга қайтгандан кейин ҳам шу касбда қолди.

— Мен Сибирда Абакан — Тайшет темир йўлини қуришда қатнашганман. У ерда совуқ баланд эди, бу ерда эса — жазирама... Лекин мен солдатман. Солдат ҳар қандай қийинчиликларга бардош бера олади.

Саратонда, ер тандирдай қизиб турган, мотор ва ёнилғининг нохуш ҳиди димоққа уриб турган пайтда машина-машина тупроқни ердан қазиб чиқариш осон иш эмас. Коммунист, ёш экскаваторчи Иван Викторович қудратли машинани моҳирлик билан бошқариб кундалик топшириқни ошириб адо этмоқда. У кулиб, тупроқ кутиб турган шофёрга имо қилади.

Бир ўзи ўнта юк машинасига хизмат қиляпти. Қурилиш майдонида эса ҳаммаси бўлиб 3 та кўтарма кран, 4 та автокран, 2 та бульдозер, 5 та экскаватор ишлаб турибди. Шунингдек, бу ерда бетон қоришма тайёрлаш узели ҳам ишга туширилган. Бир сменада 120 кубометрга яқин бетон қоришмаси етказиб берилятпи.

БЕТОНЧИ РУСЛАНА

ИККИНЧИ участкада ҳам қурилиш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Бир бино пойдеворига бетон ётқизаётган бўлса, иккинчисида ер тупроқ ишлари бажарилмоқда. Учинчи бир уй пойдеворн ёнида кўтарма кран учун темир йўл излари тайёрланмоқда. Бу участкада 250 га яқин киши зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Енг шимарган бинокорларнинг қўли қўлига тегмайди. Бетончилар орасида хотин-қизлар ҳам бор. Уларни бу ерга буюк қардошлик меҳри олиб келган.

Прораб Виталий Филимонович Чимаков бизни пойдеворга пешма-пеш бетон қоришмасини ётқизаётган чаққон қиз билан таништирди:

— Днепр қизи бу, Полесьедан келган, забардаст бетончи қизларимиздан. Исми-шарифи — Руслана Михайловна Кашлач.

— Участкамизда Белоруссиядан келган 40 га яқин хотин-қиз бор. Руслана эса уларнинг сарвари. Қаранг, қандай ишлаяпти. Ҳавасингиз келади, унинг меҳнатсеварлигига.

Руслана камгап, ғайратли, қувноқ қиз экан. Тошкентда ер қимирлаб, кўп турар-жойлар вайрон бўлиб, бу ерга бинокорлар бригадаси келаётганлигини билиб, у ҳам йўлга тараддуд кўрди.

— Мен уйдагилар билан маслаҳатлашиб, Тошкент қурилишига боришга аҳд қилдим. Днепр яқинидаги Мозерь шаҳриданман. Лосвда ўзбек халқининг оташин шоири Султон Жўранинг қабрини бир неча бор кўрганман. У биз учун, Белоруссия учун жанг қилиб ҳалок бўлган. Белоруссияни озод қилиш учун қанчадан-қанча ўзбек йигитлари қатори қон тўккан.

Руслана, мени бу ерга бурч, виждоним бошлади, элимизни фашист босқинчиларидан озод этишда катта жонбозлик кўрсатган ўзбек халқининг улкан пойтахтини қайтадан тиклашга ҳисса қўшай, деган орзу билан келганман, дейди. Бу ерга келган дугоналарим Анна Барсук, Ольга Бурмистрова, Надежда Лист, Нина Халимонтик ва бошқаларнинг қалблари дўстлик меҳри билан тўлиб тошган. Тошкентга оро берсак, Минскка оро бергандай бўламиз...

Қардош белорус халқи ўзбек элининг бошига тушган қийин кунларда ҳамдард бўлиб дўстлик қўлини чўзиб, юрак меҳрини изҳор этмоқда.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

Янги Тошкентни БУНЁД ЭТАМИЗ

Суратларда: 1. Бу чеҳрасидан нур ёғилиб турган қиз Руслана Кашлач. 2. 2-қурилиш поездининг штабида кундалик иш режалари тузилади. Чапдан бош инженер И. М. Толстой, прораб А. Нагорский ва участка бошлиғи В. А. Шиптицкийлар навбатдаги иш режаларини муҳокама қилишмоқда. 3. Бу ерда учинчи бино учун пойдевор қурилади. 1-қурилиш поездининг бош инженери И. М. Шустерман, прораб А. И. Нозин ва мастер Э. А. Шкутколар қурилиш майдонини кўздан кечирмоқдалар. 4. 2-қурилиш майдонида механизмлар ва бетон тайёрлаш заводи ишга туширилган. Иш авжида.

А. Абалян фотолари.

Бунёдкорлар миннатдор

УЗОҚДАН чанг кўтариб келган машина шийпон ёнида тўхтади. Кабинадан шофер билан ўртабўй, мовий кўзли одам тушди. Улар шийпондагилар билан самимий саломлашишди, танишишди. Кейин 1-«Белстрой»га қарашли 1-ошхона мудири Алексей Иванович Ханкевич қўлидаги қоғозни бригадирга узатди.

Марҳамат, сизларни кутиб ўтирган эдик, ҳаммаси тайёр. Бригада йигитлари бир зумда машинага помидор билан бодрингни ортиб бўлишди.

Шундан бери Ленин номли колхоз сабзавоткорлари Белоруссия қурувчилари билан жуда иноқлашиб қолишди. «15—45 МТВ» машинаси кунаро далага келиб, Тошкентга сабзавот маҳсулотлари олиб кетяпти.

— Қурувчиларимиз,— дейди Алексей Иванович,— колхозчилардан жуда миннатдор бўлишяпти. Ҳар келганимизда 1—1,5 тонна маҳсулот оляпмиз. Сабзавотлари жуда тотли.

Ҳозирга қадар колхоз сабзавоткорлари янги Тошкент бунёдкорларига 10 тоннага яқин бодринг ва помидор жўнатдилар.

Қ. ЗОКИРОВ.
Янгийўл райони.

Қўриқда Тошкент куни

ЦЕЛИНОГРАД. (ТАСС мухбири). Ўзининг «меҳнат семестрини» қўриқ ерларда ўтказаётган студентлар ажойиб ташаббус кўрсатдилар. Бауман номидаги Москва олий техника билим юртининг отряди: шу йил ёзда қаерда ишласанг ҳам бир кунингни Тошкентга бағишла, деб таклиф қилди. Бошқа отрядлар ҳам шундай ташаббус кўрсатишди.

Студентлар қурилиш отрядларининг марказий штаби бу ташаббусни маъқуллади ва 30 минг кишилик отрядда 1966 йил 25 июль кунини «Тошкент куни» деб эълон қилишга, шу кунги иш ҳақини болалар комбинати қуриш учун Тошкент фондига юборишга қарор қилди.

Энди иш натижаларининг баъзи якунларини айтиб бериш мумкин. Студентлар алоҳида ғайрат ва баланд руҳ билан ишлашди. Целиноград инженерлик-қурилиш институти студентлари Ерментов районидаги «Казахстанский» совхозида ишлаб, 400 сигир сиғадиган оғилхона қуришда яхши иш намуналарини кўрсатди. Рязань медицина институтининг студентлари Отбосар районидаги «Шуйский» совхозида ғалла омбори деворларини муддатидан олдин қуриб битказишди. Москва гидромелиорация институтидан келган студентлар областнинг Шўртанғи районида гидротехника иншоотларининг бутун бир комплексини қурмоқдалар. Улар насос станциясига бетон ётқизиш учун тайёргарлик ишларининг ҳаммасини тайёрладилар, тўғон қурилишида арматура ўрнатиш учун тайёргарлик кўриб қўйдилар. Москва давлат университетининг физика факультетидан келган студентлардан Анатолий Сергеев отряди Тошкент кунида одатдагидан кўпроқ иш бажарди. Улар иморатлардан бирининг томини ёпиб бўлишди ва бузоқхона қурилишида темир-бетон конструкцияларининг монтажини бошлаб юборишди. Бригада кунлик иш нормасини 130 процент бажарди.

Ҳамма отрядларда ҳам иш мана шундай унумли бўлди. Зарбдор кун, зарбдор иш. Буларнинг ҳаммаси сенга, Тошкент!

МАМЛАКАТ ТОШКЕНТГА

РСФСР

ХАБАРОВСК. Амур дарёси соҳилларидан Тошкентга саккиз квартирали йиғма уйларнинг катта партияси юборилди. Амур бўйидаги иморатсозлик корхоналари Ўзбекистонга юборган стандарт уйларга 350 оила жойлашса бўлади.

ЛАТВИЯ

РИГА. «Союзинвентарь»нинг Латвия базаси шиша алюминий ва пластикдан ясалган «Лилия» йиғма савдо павильонлари партиясини Ўзбекистон пойтахтига жўнатди. Бу павильонлар сув, мева, кондитер моллар билан савдо қилиш учун жуда ўнғай. «Лилия» деб аталган бу чиройли павильонлар ям-яшил скверлар ва паркларга ўрнатилса, бу жойларга яхши ҳусн беради.

ТОЖИКИСТОН

ЛЕНИНОБОД. Бу ердан мардлик шаҳрига башня кранлари юборилди. Бу кранлар Тошкент Чилонзорида тўртта катта панелли иморатларни йиғишга хизмат қилади. Бу иморатларни Ленинобод қурилиш трестининг монтажчилари қуришга киришди.

(ТАСС мухбирлари).

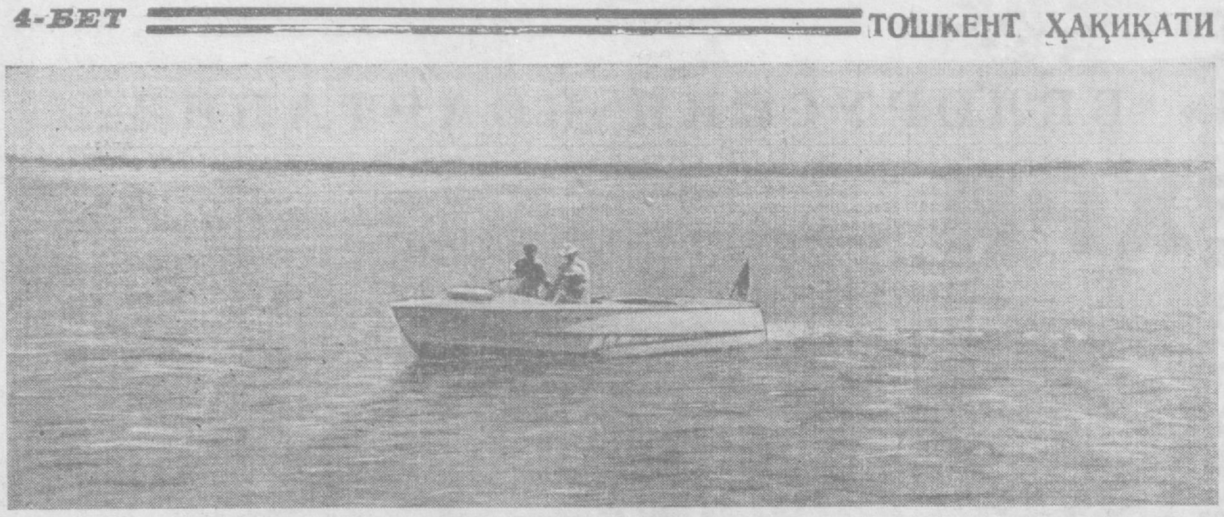

Тошкент денгизи. Дам олувчиларнинг севимли жойига айланган бу ер. Ҳар шанба ва якшанба кунлари бу ерга минглаб кишилар дам олгани, муздек сувда чўмилиб қуёш тафтида тобланганн келади. Денгизга фақат Тошкентдан эмас, балки Янгийўл, Оққўрғон, Чирчиқ ва бошқа жойлардан ҳам ҳордиқ чиқаргани келишади. Суратда: Тошкент денгизида.

Қ. Розиқов фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЎҚИШ УЧУН ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРГА ЖЎНАБ КЕТИШДИ

Йигит ва қизлардан 150 киши—Тошкентнинг бўлажак бинокорлари Ўзбекистон пойтахтидан Москва, Рига ва Липецкка жўнаб кетишди. Улар ана шу шаҳарларда профессионал-техника билим юртларидаги қисқа муддатли курсларда ўзлари танлаган касбни эгаллайдилар.

Ўзбекистондан ўқиш учун қардош республикаларга август ойида ёш бинокорлардан яна тўрт мингга яқин киши жўнайди.

Ўзбекистон пойтахти, Тошкент области ва қардош республикалардаги профессионал-техника билим юртларида тайёрлаб чиқарилган ёш мутахассислар ҳисобига Тошкент бинокорлари отрядига келгуси йилда етти мингдан кўпроқ киши қўшилади. (ЎзТАГ).

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР
МАҚОЛАЛАР
ВОҚЕАЛАР

КУБА ХАЛҚИНИНГ БАЙРАМИ

ГАВАНА, 27 июль. (ТАСС). Кеча Куба Фидель Кастро групписининг Сантьяго-де-Кубадаги Монкада казармасига қаҳрамонларча штурм қилганлигининг 13 йиллигини нишонлади. Гаванада бу байрам 25 июль кечқуруноқ шаҳарнинг энг катта стадионида жуда зўр физкультура парадини ўтказиш билан бошланган эди.

Стадионда Куба Компартияси ва ҳукуматининг раҳбарлари, чет эллардан келган меҳмонлар, шу жумладан КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзолигига кандидат П. М. Машеров бошчилигида келган совет жамоат ташкилотлари делегацияси ҳам ҳозир бўлди.

Кеча эса Хосе Марти номидаги революция майдони байрам маркази бўлиб қолди. Жуда катта халқ митинг ва намойишлари ҳамиша шу майдонда ўтказилади. Бу сафар ҳам революция майдонида оммавий митинг ўтказилди.

Куба миллий қаҳрамони Хосе Мартининг улуғвор ҳайкали олдида трибуналарда Куба Коммунистик партияси ва мамлакат революцион ҳукуматининг раҳбарлари, чет эллардан келган меҳмонлар, шу жумладан П. М. Машеров бошчилигидаги Совет делегацияси туришди.

Митингда Куба Революцион Ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро нутқ сўзлади.

ЗАМБИЯ ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРИ АҚШГА БОРМАЙДИГАН БЎЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Замбия ички ишлар министри Мойиз Чона ўзининг АҚШга қиладиган визитидан воз кечганлиги бу ерда маълум бўлди. ЮПИ агентлигининг хабар беришича, Миссисипи штатидан сайланган демократ сенатор Жеймс Истэнд душанба куни сенатда сўзга чиқиб, «Америка авиацияси Ханой ва Хайфон яқинидаги нефть омборларини бомбардимон қилганига қарши норозилик юзасидан Замбия делегацияси ўзининг Вашингтонга қиладиган сафаридан воз кечди» деб айтди.

КОМПАРТИЯ МАТБУОТИ ФОНДИГА

РИМ, (ТАСС). Италия меҳнаткашлари монополиялар матбуотига қарши кураш олиб бораётган ўз газеталари ва журналларини қувватлаб, коммунистик матбуот фондига 624 миллион лира пул тўплаб беришди. Маблағ тўплаш кампанияси ҳамма жойда зўр муваффақият билан давом этмоқда. Италия меҳнаткашлари бу йил коммунистик матбуот фондига икки миллиард лира пул тўплашни ўзларига вазифа қилиб олдилар.

Ҳиндистон. АҚШнинг Калькуттадаги информация хизмати биноси олдида Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик намойиши бўлди. Намойишчилар столбалардан ола-була юлдузли байроқларни юлиб олиб, ёқиб ташладилар. Суратда: намойиш вақти.

АФП — ТАСС фотоси.

ВЬЕТНАМ ХАЛҚИ ЎЗИ ОЛИБ БОРАЁТГАН КУРАШДА ЁЛҒИЗЛАНИБ ҚОЛМАЙДИ

СОФИЯ. Америка империалистларининг Вьетнамдаги агрессиясига қарши Болгария пойтахтида умумшаҳар норозилик митинги ўтказилди. Ватан фронти миллий кенгаши ижроия комитетининг раиси, Болгария Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Енчо Стайков митингда сўзга чиқиб, бундай деди: Ханой ва Хайфон шаҳарларининг атрофи бомбардимон қилинганлиги ишчилар, кооператорлар ва хизматчилар орасида жуда катта норозилик тўлқинини қўзғотиб юборди. Вьетнам бошига тушган шу оғир кунларда бизнинг халқимиз у билан ўзининг бирдам эканлигини ва унинг империалистик агрессияга қарши адолатли курашини тўла равишда қўллаб-қувватлаётганлигини яна бир марта изҳор қилади. Халқимиз АҚШдан Вьетнамга доир Женева битимларини бажаришни, агрессияни тўхтатишни қатъий талаб қилмоқда.

РИМ. Қўшма Штатларнинг Вьетнамда олиб бораётган агрессив урушига қарши бутун Италияда норозилик намойишлари давом этмоқда. Рим шаҳрининг турли кварталларида намойишлар ўтказилмоқда. Америка элчихонаси олдида пикетчилар айланиб юрибди.

АҚШнинг Вьетнамдаги агрессив урушига қарши норозилик билдирувчи плакатлар ёпиштирилган автомашиналарнинг колонналари Милан вилоятининг кўпгина шаҳарлари орқали ўтди. Шаҳарлар аҳолиси автомобиль юриши қатнашчиларини хурсандлик билан кутиб олишди.

ЛОНДОН. Лондоннинг Мерилебон округидаги «Пост-Меркури» газетасининг бутун бир саҳифасини эгаллаган пуллик эълон бостириш билан Англия пойтахтининг аҳолиси АҚШ авиациясига қарши норозилик билдиришнинг янги формасини топди.

Мерилебон аҳолисидан жуда кўп киши, шу жумладан лейбористлар партиясининг атоқли арбоби Сидней Силбермэн ҳам қўл қўйган мазкур эълон Англия ҳукуматини Американинг Вьетнамдаги агрессиясини қувватлашдан воз кечишга даъват қилади.

(ТАСС).

ҚУВАЙТ ПОРТУГАЛИЯ БИЛАН МУНОСАБАТЛАРИНИ УЗДИ

ЛОНДОН, (ТАСС). Қувайт Португалия билан муносабатларни узишга қарор қилди, деб хабар беради Рейтер агентлиги. Қувайт радиоси эшиттирган расмий баёнотда бундай дейилади: Қувайт ҳукумати Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Португалия Африкадаги ўз мустамлакаларига нисбатан ўтказиб келаётган сиёсатига қарши қаратилган резолюцияларини амалга ошириш учун шу чорани кўришга қарор берди.

Қувайт, дейилади яна баёнотда, Португалия билан дипломатик ва консуллик муносабатларини узади ҳамда у билан савдо-сотиқни тўхтатади.

Қувайт Португалия кемалари ва самолётлари учун ўзининг денгиз портлари ва аэропортларини ёпиб қўяди.

АНГЛИЯМИ ЁКИ ГФР?

Бу саволга эртага ярим тунда жавоб бериш мумкин. Ғолибларнинг бири «Олтин маъбуда» кубоги ва олтин медаллар билан тақдирланса, иккинчи ўринни олган команда ҳам олтин медаль олади. Бунга ажабланманг. Ҳа, иккинчи ўринни олган команда ҳам олтин медаль билан тақдирланади. ФИФА ана шундай қарорга келди. Иккинчи ўринга чиққан команда соф олтин эмас, балки тилла суви юритилган олтин медаль билан тақдирланади. Учинчи ўринга чиққан команда эса кумуш, тўртинчи ўринни олган футболчилар бронза медалига сазовор бўладилар. Демак, ярим финалчиларнинг ҳаммаси ҳам мукофотланади.

Кеча кечқурун СССР терма командаси Португалия футболчилари билан 3—4 ўрин учун куч синашди. Бу ўйин ҳақида батафсил маълумотни газетамизнинг навбатдаги сонида ўқийсиз.

Ярим финалда Англия командаси Португалия футболчиларини 2:1 ҳисобида енгиб, финалга чиқди.

Инглиз футболчилари бундай муваффақиятга биринчи марта эришмоқда. Улар жаҳон чемпионатларида чорак финалдан юқорига сира кўтарилишмаган эди. «Ўз уйинг —ўлан тўшагинг» деб шуни айтсалар керакда.

СССР терма командаси ҳам бу сафар бир қадам олға ташлади. 1958 йили Швецияда ва 1962 йили Чилида чорак финалда мағлубиятга учраб, ярим финалга чиқолмаган эди.

ВАЪДА ВА ҲАҚИҚАТ

КАПИТАЛИЗМНИНГ МАҚТАЛГАН МАМЛАКАТИДА

Кентукки штатидаги Хазард шаҳри яқинидаги қийшайган кичкина кулбада Дэррил Грейвиз оиласи яшайди. Дэррил икки йилдан буён ишсиз. У янги техника кўмир шахталаридан умрбод сиқиб чиқарганлардан бири. Ҳозир Грейвиз оиласининг ойлик даромади ҳаммаси бўлиб йигирма доллар, бу ишсизлик бўйича ҳукумат нафақаси. Ана шу 20 долларга қандай яшаш мумкин — бу ўзига ўн киши боқим бўлган Дэррил Грейвизнинг бирдан-бир ташвиши. Ўн доллар квартирага, қолган ўн доллар эса овқатга кетади. Болаларнинг баъзисида оёқ-кийими йўқ. Улар врач нималигини билишмайди, унинг ўрнига она хизмат қилади. Грейвиздан қирқ беш миль нарида Рея Ньютон оиласи яшайди. Реянинг доимий иши йўқ. Шахтада баъзи бир юмуш бўлиб қолганда, у ҳафтада икки кун меҳнат қилиб, 20 доллар ишлаб олади. Аммо кўпинча иш бўлмай қолади. Ана шунда олти кишидан иборат бу оиланинг тирикчилиги жуда мушкул аҳволга тушиб қолади.

Бу фактлар Филип Штернинг яқинда АҚШда нашр этилган, очлик ва муҳтожликда яшаётган кўпгина америка оилаларининг фожиаси тўғрисида ҳикоя қилувчи «Миллатга иснод» китобида келтирилган. «Аппалачада, — деб ёзади Штерн,— Грейвиз ва Рея Ньютон оилаларига ўхшаган, жамиятдан ҳайдалган, ўз корхоналари, касаба союзлари унутган ўн минглаб оилалар яшайдилар. Улар беparволик ва эътиборсизлик билан қуршаб олинган». Журналист Филип Штерн ва фотограф Джордж де Винсент бутун Қўшма Штатларни кезиб чиқишган. Улар Қўшма Штатларда оммавий камбағаллик мавжуд, деган хулосага келдилар.

АҚШда — «капиталистик фаровонлик» мамлакатида, расмий статистика эътироф этишича, 32 миллион киши кун кечириш учун зарур минимум маблағга эга эмас. «Капиталистик мўл-кўлчилик» муҳитида 7,5 миллиондан ортиқроқ американи каламушлар босиб кетган, яшаш асло мумкин бўлмаган уйларда истиқомат қилади. 11 миллион саводсиз американи ғарибона ҳаёт кечиришга маҳкум этилган. Камбағал американиклар—бу ишсизлар, мавсумий қишлоқ хўжалик ишчилари, майда фермерлар. 32 миллион ҳақ-ҳуқуқсиз американикларнинг ярмига яқини «рангли» аҳоли бўлиб, уларнинг кўпчилиги — негрлар, пуэрторикаликлар, мексикаликлардир. 14 миллионча 15 ёшгача бўлган болалар қашшоқ оилаларда яшайдилар. «Ғалати-ку, аммо факт шу,—деб ёзади,—«Тайм» журнали,—энг муҳтожлар давлатдан ҳам кам ёрдам оладилар. Камбағал кишиларнинг кўпчилиги страхование системасидан ва ишсизлик юзасидан ҳеч қанақа нафақа олмайдилар, улар касаба союзларига уюшиш ҳуқуқидан маҳрум этилганлар...».

Президент Жонсон ўзининг мамлакатдаги аҳвол тўғрисидаги биринчи мактубида тантанали равишда «америкадаги қашшоқликка қарши уруш» эълон қилган эди. Президент «умид ёқасида яшаётганларга» ваъда беришга хасислик қилмади. Мамлакатда «икки миллат» — камбағаллар ва бойлар бўлинишига чек қўйишга ваъда берган эди. Кейин конгресс Қўшма Штатларда камбағалликка қарши кураш тўғрисида қонунни тасдиқлади. Бюджетдан анчагина маблағ ажратилди. «тинчлик корпуси»нинг собиқ раҳбари, халққа машҳур бўлган Саржент Шривер бошчилигида «иқтисодий имкониятлар тенглигини таъминлаш бошқармаси» ташкил этилди. Камбағалликка қарши кураш бошқармасининг мақсади — муҳтожликда яшаётган америкаликлар учун иқтисодий имкониятлар берадиган, уларнинг моддий аҳволини кун кечириш мумкин бўлган даражага кўтарадиган лойиҳаларни ишлаб чиқишдир. Шривер ва унинг ёрдамчилари камбағалчиликка қарши курашнинг ўнга яқин турли программасини ишлаб чиқдилар, улар мамлакатнинг барча штат ва шаҳарларига юборилди. Жойларда Қўшма Штатларда камбағалчиликни йўқотиш проблемаси билан шуғулланувчи маҳаллий ташкилотлар пайдо бўлди. Бу кенг программа матбуотда мисли кўрилмаган дабдаба билан пропаганда қилинди.

Бошқарманинг иқтисодий имкониятлар тенглигини таъминлаш йўлида қилган хизматларидан бири — «меҳнат корпуси» деб аталмиш тадбирдир. Мамлакатнинг турли районларида мазкур корпуснинг 100 та маркази ташкил этилган. Бу ерларда 16 ёшдан 21 ёшгача бўлган 25 мингдан зиёдроқ ёш америкаликлар ишлаб чиқариш таълимидан ўтадилар. Булар асосан ўрта мактабни тугатмаган ишсиз ёшлардир. Уларнинг ярмиси — негр ўғил ва қизлари. «Меҳнат корпуси»га ёш жиноятчилар ҳам тушиб қоладилар.

«Меҳнат корпуси»нинг вазифаси— таъминланмаган Америка ёшларига ҳунар ва иш беришдир. Улар профессионал тайёргарликни, эҳтимол, оларлар-ку, лекин ҳамма вақт ҳам иш топавермайдилар. Масалан, Лос-Анжелоснинг мушкул аҳволдан негр аҳолиси қўзғолон кўтарган Уотте деган жойида 1965 йил охирида «меҳнат корпуси»да ўқишни тамомлаган бир минг йигитдан фақат 80 кишини иш билан таъминлаш мумкин бўлди. Шривер идорасининг планлари ҳақиқат билан тўқнашганда аслида амалга ошмайдиган тадбир эканлигини кўрсатиб қўйди.

Иқтисодий имкониятлар тенглигини таъминлаш бошқармасининг бошқа самараси — 16 ёшгача бўлган ўсмирларни бирлаштирувчи «ёшлар корпуси»дир. Унинг авторлари, «ёшлар корпуси» ўз олдига ёзги таътил вақтида шаҳар кўчаларида «безорилик қилувчи ўсмирлар»ни йиғиб олиш каби чегараланган мақсадни қўйганлигини яширмайдилар, Аммо бу программа ташаббускорлари, матбуот қайд қилганидек, узоққа борувчи мақсадни: «ёшлар корпуслари» ёрдамида негр аҳолиси кўпайиб кетган, қашшоқлашган ва социал портлаш рўй бериши мумкин бўлган маҳаллаларни нейтраллаш ва зарарсизлантиришни ҳам кўзлайди. «Ёшлар корпуслари» маркази ирқий тўқнашувлар тез-тез бўлиб турадиган ҳамда «ирқий кескинлик» айниқса кучли бўлган жойларда ташкил этилганлиги ҳам бежиз эмас.

«Тинчлик корпуси» сингари «ВИСТА» номи билан яна бир программа амалга оширилаётир. Минглаб американиклар — ўқитувчилар, студентлар очлик энг авж олган районларга кўнгилли бўлиб борадилар. Улар саводсизлар мактабларига бошчилик қиладилар, йўқчилик кўпайган районларни ободонлаштириш билан шуғулланадилар. Кўпгина соф виждонли американиклар ўзларининг эзилган ватандошларига ёрдам бериш истагини билдирдилар. Аммо кейинги вақтда кўнгиллилар сони маълум даражада камайди. Ҳукумат бир талай ўқитувчиларни саводсиз американикларга маърифат тарқатишдан ташқари прогрессив ғояларни пропаганда қилишда айблаганлиги учун уларнинг кўпчилиги ўзларининг ёрдам бериш фаолиятларидан воз кечишга мажбур бўлдилар. Яқиндагина «ВИСТА» иштирокчилари учун «давлатга содиқлик қасамёди» қоидаси жорий қилинди, бу, шубҳасиз, уларни мустақилликдан маҳрум қилади.

Камбағалликка қарши курашнинг энг кенг программаси — бу «коммунал ҳаракатлар» программасидир. Штатларнинг ҳукмдорлари ва шаҳарлар мерларига йўқчиликка қарши кураш олиб бориш учун катта ҳуқуқлар ва маълум маблағлар берилган. Саржент Шривер аҳоли камбағал табақалари вакилларининг маҳаллий ҳукумат фаолиятида иштирок қилишини ваъда этувчи бу программани фахр билан Америкадаги «янги социал революция» деб атади. Аммо ваъдалар тез орада унутилди. Маъмурлар кенг омманинг иштирокида улар тақдирига тегишли ҳаётий масалаларни ҳал этишдан очиқдан-очиқ қўрқдилар. Нью-Йорк штатидаги Сиракузи шаҳрида муниципалитет аҳолининг энг қашшоқ табақаси вакилларига уй-жой қурилиши планини ишлаб чиқиш имконини берди. Бу план ишлаб чиқилиб, уй-жой қуриш учун янги ер участкалари бериш кўзда тутилган эди. Бу таклиф шаҳар отахонлари (уларнинг айримлари йирик ер эгалари) томонидан «мулкчилик ҳуқуқи»га тажовуз сифатида қабул қилинди. Лойиҳа авторларини «марксистик пропаганда»да айбладилар. Шривер эълон қилган «янги социал революция» амалда шундай ношуд бўлиб чиқди.

Лекин «коммунал ҳаракатлар» программаси хазина ўғриларига яхши имкониятлар беради. Яқинда Нью-Йорк мэри маъмурияти вакилларидан бири камбағалликка қарши курашга мўлжалланган фонддан мингларча сўмни ўзлаштиргани фош этилди. Ўтган йилнинг охирида Гарлемеда федерал ревизорлар очарчиликка қарши кураш тадбирларини амалга ошираётган ташкилотлардан бирининг хазинасида ярим миллион долларга яқин камоматни аниқладилар.

Кишилар кўзи олдида камбағалликка қарши кураш олиб борилаётибди деб пропаганда қилинаётгани билан, кўпгина жиддий иқтисодчилар, жамоат ва сиёсий арбоблар Қўшма Штатларда йўқчилик ва очликни йўқотиш имкониятларига ҳийла ишончсизлик билан қарамоқдалар, Шубҳаланиш ҳатто шу программа раҳбарларининг сўзларида ҳам сезилмоқда, Бошқарма раҳбари Саржант Шривер ўзининг бутун программаси ҳали тажриба босқичида эканлигини эътироф этди.

Машҳур Америка иқтисодчиси Леон Кейзерлинг агар ҳозирги ажратилган маблағлар жуда бўлмаганда ўн марта кўпайтирилгандагина реал натижаларга эришиш мумкин деб ҳисоблайди. Граждан ҳуқуқлари учун кураш ҳаракати лидерларидан бири Баярд Растин камбағалликка қарши кураш программасини камбағал америкалилар манфаати учун эмас, балки демократик партиялар манфаати учун қўлланаётган сершовқин пропагандадир деб баҳолайди. Сиёсий курашга тан бериш билан бирга, республикачилар партиясининг лидерлари очарчиликка қарши кураш программасига пропагандистик зарба бериш имкониятини ҳам қўлдан чиқармаётирлар. Собиқ вице-президент, республикачи Ричард Никсон яқинда Жонсон ҳукуматининг йўқчиликка қарши курашдаги бутун фаолиятида биринчи галда сиёсат, ваъда, пропаганда зўрайтириладн-ю аммо амалий ишга энг кам эътибор берилади, деди.

Шундай социолог ва экономистлар ҳам борки, улар йўқчиликка қарши курашни умуман бемаъни иш деб ҳисоблайдилар.

Капитализм шароитида камбағалчиликка қарши кураш доимо вақтинча чоралар билан чегараланади. Йўқчиликнинг асосий манбаи бир томонда бойлик ва фаровонлик, бошқа томонда очлик ва муҳтожлик туғдирувчи капиталистик эксплуатация системасидир. Америкада «камбағалчиликка қарши кураш программаси»нинг ҳозирги авторлари йўқчилик ва очарчиликнинг ана шу бош манбаларини йўқотишни хаёлларига ҳам келтирмайдилар. Бунинг устига улар Вьетнамдаги уруш харажатлари мўлжалдагидан ортиқ бўлиб чиқди, деб ўз дабдабали программаларини қисиб, қимтимоқдалар. Фақат Нью-Йоркда йўқчиликни йўқотишга сарфланадиган маблағлар шу йилнинг ўзида қарийб 2 марта камайтирилди. Планлаштирилган 555 тадбирдан 200 таси тасдиқланди, холос.

Қўшма Штатларда камбағалчиликка қарши курашнинг амалдаги аҳволи мана шундай.

О. АНИЧКИН,
ТАССнинг Нью-Йоркдаги мухбири.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

29 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Ялқов ҳақида (болалар учун), 18.40 — Спорт эшиттириши, 19.20 — Қора осмон остида (телефильм), 20.15 — Халқ артисти Б. Андреев (ҳужжатли фильм).

20.35 — Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 20.40 — Телевизион янгиликлар, 20.55 — Тошкент қурувчилари учун (эшиттириш ва концерт), 21.50 — Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.00 — Гўзал нақшлар (болалар учун), 19.30 — Тошкент янгиликлари, 19.40 — Замондош (телеочерк), 20.05 — Концерт (Ўзбекистон радио ва телевидение хори).

Рус тилида: 20.35 — Лаослик меҳмонлар СССРда (ҳужжатли фильм), 21.05 — Тошкент янгиликлари, 21.15 — Гирдоб (телеспектакль).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 29/VII да Бағритош, 30/VII да Ёшликда берган кўнгил.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Элчилар фитнаси — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Том тоғанинг кулбаси— «ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Жиннилар суди—(эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 яримда), Учинчи ёшлик (кундуз 1, 5 ярим ва кеч 9-15 минутда)— САНЪАТ САРОЙИ.

Миллионер васияти—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 ва кеч 9-45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда)

Элчилар фитнаси — «ВАТАН», «ФЕСТИВАЛЬ».

Анваланглар сув тубида — КАФАНОВ номли.

Кимсиз, доктор Зорге? — НАВОИЙ номли.

Барон Мюнхгаузен — «УДАРНИК».

Хабер фотоси — ПУШКИН номли.

СССР Химия саноати министрлиги Ускуналар бошқармасининг

ТОШКЕНТ КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИГА

лойиҳалаш иши билан таниш инженерлар ва техниклар: механиклар, химиклар, қурувчилар (лойиҳа бош инженерлари, етакчи инженерлар, инженер ва техниклар вазифасига), токарлар, фрезерчилар, русча машинисткалар

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқ билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Богдан Хмельницкий кўчаси, 77-уй (7, 9, 11-трамвай, 2-троллейбус, 3, 8, 23, 24, 30, 51-автобуснинг «Театральная» остановкаси).

ТОШКЕНТ ВАГОН-РЕСТОРАНЛАР КОРХОНАСИГА

ошпазлар, идиш-товоқ ювувчи аёллар, ошхона ишчилари, уборщицалар, омборчилар, кассирлар, склад мудири, калькуляторлар, старший бухгалтерлар, ҳисобчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Привокзальная кўчаси, 9-уй, 3-қават, кадрлар бўлими.

«ПРАВДА ВОСТОКА» КОНКУРСИ

ОКТЯБРЬ ВА БИЗ

Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 50 ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги партия ва халқимиз ҳаётида шонли саналардир. «Правда Востока» редакцияси ана шу саналар муносабати билан конкурс ўтказишга қарор қилди ҳамда ўзининг ҳамма ўқувчиларини — ишчиларни, колхозчилар, фан ва маданият арбобларини халқ хўжалиги мутахассисларини, Совет Армияси жангчиларини, Октябрь революцияси, гражданлар ва Ватан уруши ветеранларини, беш йиллик қаҳрамонларини, урушдан сўнгги яратувчилик иши иштирокчиларини «Правда Востока» газетасининг «Октябрь ва биз» деб аталадиган конкурсида актив иштирок этишга таклиф қилади.

Редакция ўз ўқувчиларидан мамлакатимизда ва Туркистонда Октябрь жасорати, ўлкамизда гражданлар урушидаги қаҳрамонона ишлар, республикада социализм қурилишлари, Улуғ Ватан уруши йилларида фронтларда ва фронт орқасидаги умумхалқ жасорати ҳақида, бизнинг кунларимизда халқимиз Коммунистик партиянинг улуғ ишлар программасини, КПСС XXIII съезди қарорларини қандай амалга ошираётганликлари ҳақида ўз хотиралари билан газета саҳифаларида ўртоқлашишни сўрайди. Конкурснинг мақсади — қилинган ишларнинг улуғворлигини кўрсатиш, хотиралар билан ўртоқлашиш, ажойиб кишилар ва учрашувлар ҳақида ҳикоя қилиш, замондошимизни тараннум этишдир.

Конкурс қуйидагилар бўйича ўтказилади;

кишилар ва воқеалар тўғрисида энг яхши очерк, публицистик мақола (ҳажми — машинкада икки интервалда ёзилган беш-етти бет);

қисқа бадиий ҳикоя ёки воқеи ҳикоя, энг яхши репортаж, информация, интервью ва шеър (ҳажми машинкада икки интервалда ёзилган 1—3 бет);

ҳаётимизни, ижодий меҳнатни, фан, техника ва маданият ютуқларини акс эттирувчи энг яхши фото ёки расм (фотосуратлар 13×18 сантиметр суратлар оригиналда);

Конкурсга Октябрь 50 йиллигидан кейин якун ясалади,

Мукофотлар қуйидагича белгиланди:

ЭНГ ЯХШИ ОЧЕРКЛАР ВА ПУБЛИЦИСТИК МАҚОЛАЛАР УЧУН.

биринчи мукофот — 100 сўм,
иккита иккинчи мукофот — 75 сўмдан,
иккита учинчи мукофот — 50 сўмдан.

ҲИКОЯЛАР, ШЕЪРЛАР, ХАБАРЛАР ВА КИЧИК ҲАЖМДАГИ БОШҚА МАТЕРИАЛЛАР УЧУН.

Биринчи мукофот — 50 сўм,
иккита иккинчи мукофот — 30 сўм,
иккита учинчи мукофот — 20 сўм.

ФОТОСУРАТЛАР ВА РАСМЛАР УЧУН

биринчи мукофот — 50 сўм,
иккита иккинчи мукофот — 30 сўмдан,
иккита учинчи мукофот — 20 сўмдан.

Эълон қилинган барча материаллар учун гонорар тўланади.

Редакцияга қўлёзма, фотосурат, расмларни юборган авторлар ўз фамилия ва исмларини, иш жойлари ва уй адресларини кўрсатишлари лозим, конвертга эса: «ОКТЯБРЬ ВА БИЗ» КОНКУРСИГА деб ёзиб қўйилади.

«ПРАВДА ВОСТОКА» ГАЗЕТА РЕДАКЦИЯСИ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 08651.
ИНДЕКС 64969.
Г. 1168.